

152  
LES SCEAUX FINLANDAIS DU MOYEN AGE.

---

FINLANDS  
MEDELTIDSSIGILL

---

I AFBILD UTGIFNA

AF

FINLANDS STATSARKIV

GENOM

REINHOLD HAUSEN.

---

HELSINGFORS 1900.

FINLANDS MEDELTIDSSIGILL.

---

LES SCEAUX FINLANDAIS DU MOYEN AGE.

---

# FINLANDS MEDELTIDSSIGILL

---

I AFBILD UTGIFNA

AF

FINLANDS STATSARKIV

GENOM

REINHOLD HAUSEN.

---

HELSINGFORS 1900.

MINNET

AF

HOFMARSKALKEN

CARL SILFVERSTOLPE

TACKSAMT TILLEGNADT.

---

**U**tgifvandet af ett planschverk öfver våra medeltidssigill — dessa såväl för släktforskningen som kulturhistorien så utomordentligt viktiga underlag — har sedan lång tid tillbaka utgjort ett af målen för statsarkivets sträfvanden. Att företaget icke härförinnan kommit till utförande, har berott på de betänkliga svårigheter, hvilka hafva synts skola vara med det-samma forbundna. Så godt som hela det originala materialet måste nämligen sökas i en mängd utländska arkiv och bibliotek, till öfvervägande del i det svenska riksarkivet. En själffallen sak var ock, att självfa afbildandet af sigillen måste försiggå utom landet, på de orter där respektive original stode att finna. Ensamt öfvervakandet af detta senare arbete under dess, efter all utsikt, långvariga fortgång kunde under sådant förhållande för en utgifvare af verket, hvilken icke vore i tillfälle att ständigt härvid närvara, icke ställa sig annorlunda äro synnerligen vansklig.

Fullt beaktande dessa svårigheter beslöt undertecknad omsider att dock våga ett försök, under förhopning att härvid å respektive orter af fackmän, hvilka med visshet vore af sakens framgång intresserade, få röna den välvilliga hjälp, man i ett fall som detta billigtvis kunde begära. Företaget kom till stånd, och jag vill här genast nämna, att hvad jag med afseende å nämnda tillmötesgående under arbetets fortgång fått röna, öfverträffat allt hvad jag härvidlag från början vågat vänta. Tack vare denna vänliga handräckning har det varit mig möjligt att bringa verket till dess slutliga fullbordan.

Såsom redan är nämnt, hyser det svenska riksarkivet originalen till de flesta af de här afbildade sigillen. Det öfriga antalet är fördeladt på Uppsala universitetsbibliotek, riksarkivet och det oldnordiska museum i Köpenhamn, geheimearkivet i Schwerin, statsarkivet i Lübeck, stadsarkiven i Danzig och Reval samt slutligen vårt eget statsarkiv, vårt universitetsbibliotek och historiska museet i Åbo. Där, beträffande denna senare grupp, originala afteckningar å respektive orter ej kunnat erhållas, har afbildandet skett efter gipsafgjutningar eller utmärkta fotografier, som välvilligt blifvit mig tillsända.

Uti föreliggande samling hafva själffallet alla våra inhemska medeltida personers sigill, såvidt jag kunnat öfverkomma desamma, blifvit intagna. Likaledes hafva här införts hitintills uppdagade sigill af alla de utlännningar, hvilka under nämnda tidsskede haft någon befattning i Finland. För att så vidt möjligt inskränka arbetets kostnad, hafva däremot uteslutits de genom allmänt spridda, illustrerade verk nogsamt kända sigill, hvilka tillhörde personer af Sveriges

stormannaätter, såsom Bonde, Oxenstjerna, Tott, Sture m. fl., ehuruväл dessa personers verksamhet varit på det närmaste förbunden med vårt land. Af de hertigliga sigillen åter hafva här upptagits endast de, å hvilka titeln «hertig af Finland» finnes anbragt. Uti texten hafva därjämte infogats afbildningar af ett fåtal sigill, hvilka numera befinna sig i mycket skadadt skick, ävensom af några, hvilka öfverkommits efter afslutad tryckning af planschafdelningen. Samtliga afbildningar — frånsedt dem, hvartill endast gamla konturteckningar funnits att tillgå som förebild — återgifva originalen i naturlig storlek; och hafva desamma, med undantag dock af dem från Köpenhamn, blifvit af mig före tryckningen med respektive original (för Reval och Schwerin till en del genom fotografier och afgjutningar) slutligen jämförda och deras riktighet konstaterad.

Med afseende å ordningen har samlingen blifvit fördelad i naturliga grupper. Inom hvarje grupp åter har den kronologiska följen blifvit tillämpad. Dock har genom tillägg, i citaten, af några efter planschernas tryckning gjorda uppdaganden en liten störing, likväl af ingen betydelse, af denna följd på ett par ställen egt rum.

Beträffande citaten, gifva dessa en, såvidt det varit möjligt att åstadkomma, fullständig anvisning på alla de urkunder, under hvilka respektive personers sigill med skönjbar prägel ännu finnas i behåll. De med gröfre stil tryckta årtalen angifva de original, hvilka företrädesvis ligga till grund för respektive afbildningar. I de fall då vidkommande urkund blifvit offentliggjord i något af de i Sverige eller Finland utgifna större, diplomatariska verk, har hänvisning till respektive verk blifvit meddelad; i annan händelse har institutionen, som förvarar originalet, angifvits. (Det torde här böra anmärkas, att uträkningen af urkundernas dagteckning är i «Arwidssons Handlingar» ofta nog felaktig, hvarför densamma icke alltid stämmer med de här meddelade data å samma urkunder.) De förkortningar, som härvid i texten kommit till användning, finnas efter detta förord angifna.

Hvad materialet beträffar, äro de allra flesta sigillen präglade i vaxkupor, som med smala remser äro vidfästade originalurkunden, hvilken i sådant fall är affattad å pergament. Å pappersurkunderna täremot är sigillet tryckt på en liten pappersbit (eller en uppvisen del af självfa urkunden), som blifvit öfverlagd det å urkundens nedre del anbragta vaxet. Någon gång förekommer det dock, att även å pappersurkunder sigillet tryckts omedelbart å vax. Där uti texten intet angivande finnes beträffande materialet, är urkunden af pergament.

Vidkommande färgen å sigillens prägel, har jag tyvärr ej varit i tillfälle att göra fullständiga anteckningar. Dock tror jag mig utan fara för misstag kunna nämna, att våra medeltida sigill i anseende till bildyan i allmänhet förete vaxets naturliga, bruna färg. Men redan under senare delen af 1300-talet begagnade sig åtminstone Åbo stad och även en och annan enskild person (även andlige) af den gröna färgen. Mot medeltidens slut kom denna färg ganska allmänt i bruk. Användandet af den röda färgen i sigillen synes täremot varit ett uteslutande privilegium för rikets regenter och biskopar. Såvidt jag kan erinra mig, är Magnus Tavast af våra biskopar den förste, som använt denna färg.

Om vapenbeskrifningarna vill jag hafva anmärkt, att uttrycken höger och vänster böra förstås i heraldisk mening, d. v. s. omvänt mot hvad föremålens ställning i detta afseende ter sig för åskådaren. Beträffande åter sigillomskrifterna, så äro de delar af desamma, hvilka blifvit slutna inom klammer, numera på originalen utplånade och alltså här gissningsvis tillagda.

Jag anser mig här ock böra erinra om, att ytterligare bidrag till kännedom om våra medeltida släkters vapenmärken kunna hemtas från de afbildningar som ingå uti Gottlunds «Otava», vidare uti de af mig utgifna «Afbildningar af vapensköldar fordom uppsatta i Finlands kyrkor» (hvilken samling, enligt hvad prof. E. Aspelin utredt, härrör af Elias Brenners hand) samt uti mina «Anteckningar från en antikvarisk resa i Egentliga Finland och på Åland 1871».

Det är för mig synnerligen kärt att här offentligen få frambära min uppriktiga och vördsamma tacksägelse till alla dem, som på ett eller annat sätt skänkt mig sitt välvilliga bistånd i detta företag. Tyvärr är det mig icke beskärdt, att dessa rader skola ses af den person, till hvilken jag i främsta rummet velat rikta en yttring af min djupa erkänsla; jag åsyftar framlidne hofmarskalken Carl Silfverstolpe, som med en ej ringa uppoftning af tid och möda öfvervakat det långvariga arbetet å afbildandet af de i Sverige uppbevarade finländska sigillen. Som en ringa tacksamhetsgård för denna värdefulla tjänst har jag vid detta verk velat fästa den tillegnan, som läses här framför.

Öfriga personer som i väsendtligare mån skänkt mig sitt vänliga understöd äro riksarkivarien C. T. Odhner, v. slottarkivarien J. A. Almquist, riksantikvarien H. Hildebrand, lektor E. Hildebrand och doktor A. Hazelius i Stockholm, bibliotekarien C. Annerstedt och grefve E. Lewenhaupt i Uppsala, arkivarien A. Thiset i Köpenhamn — hvilken med öfverlägsen skicklighet åt mig aftecknat de i danska riksarkivet förekommande finska sigillen — statsarkivarien P. Hasse i Lübeck, arkivdirektorn H. Grotfend i Schwerin samt stadthaupt J. von Huek och stadsarkivarien G. von Hansen i Reval.

En särskild tacksägelse vill jag egna åt sv. vitterh. hist. och antikv. akademiens tecknare, artisten O. Sörling, som afbildat de allra flesta här förekommande sigillen. Jag vågar tro, att det om framstående förmåga och ytterlig samvetsgrannhet vittnande sätt, hvarpå herr Sörling utfört detta sitt allt annat än lätta arbete, skall tillvinna honom hvarje sakkunnigs oinskränkta erkännande.

Slutligen vill jag ock nämna att Kejserliga Senaten med den frikostighet, som städse kännetecknat densamma, då det gällt att befordra vetenskapens intressen, bekostat planschverkets hela utförande.

Helsingfors, i maj 1900.

Reinh. Hausen.

Cette collection comprend à peu près tous les sceaux finlandais du moyen âge qu'on a pu trouver. Ceux-là seulement sont exclus, qui ont appartenu à des membres des familles de la haute aristocratie suédoise, et qui sont déjà assez connus par des ouvrages illustrés et répandus partout.

La plupart des originaux sont conservés dans les Archives de l'État de Suède; le reste dans les archives ou bibliothèques publiques d'Upsal, de Copenhague, Lubeck, Schwérine, Danzig, Reval, Helsingfors et Åbo.

La collection est divisée en douze groupes, savoir: 1) Ducs, n:os 1—5; 2) Évêques, n:os 6—29; 3) Chapitre d'Åbo, n:os 30—32; 4) Doyens de chapitre et archidiacres, n:os 33—42; 5) Chanoines et curés, n:os 43—78; 6) Monastères, n:os 79—84; 7) Chefs d'ordres religieux et de monastères, n:os 85—88; 8) Chevaliers, écuyers et dames nobles, n:os 89—285; 9) Provinces, n:os 286—290; 10) Villes, n:os 291—298; 11) Confrérie d'Åland, n:o 299; 12) Non nobles, n:os 300—364. Dans chaque groupe, l'ordre chronologique est observé. Quelques sceaux trouvés après l'impression des planches ont été introduits dans le texte.

Dans les cas où les documents en question se trouvent déjà imprimés dans un des ouvrages diplomatiques parus en Suède ou en Finlande, les citations se rapportent à ces ouvrages; dans les autres cas, on a désigné l'institution où est gardée le document original. Les abréviations dont on s'est servi sont expliquées ci-dessous.

---

#### FÖRKORTNINGAR — ABBRÉVIATIONS:

A. H.	betecknar signifie	Arwidsson, Handlingar till upplysning af Finlands häfder.
G. M.	"	Grönblad, Nya källor till Finlands medeltidshistoria.
M. U.	"	Mecklenburger Urkundenbuch.
S. B.	"	Styffe, Bidrag till Skandinaviens historia.
S. D.	"	Svenskt diplomatarium.
S. T.	"	Rydberg, Sveriges traktater.
D. R. A.	"	Danmarks riksarkiv.
D. S. A.	"	Danzigs stadsarkiv.
F. S. A.	"	Finlands statsarkiv.
G. A. S.	"	Geheimarkivet i Schwerin.
H. U. B.	"	Helsingfors universitetsbibliotek.
L. S. A.	"	Lübecks statsarkiv.
R. S. A.	"	Revals stadsarkiv.
S. R. A.	"	Sveriges riksarkiv.
U. U. B.	"	Uppsala universitetsbibliotek.
V. H. A.	"	Vitterhets-, historie- och antiquitetsakademien i Stockholm.
Å. H. M.	"	Åbo historiska museum.

---

## HERTIGAR.

1. **Bengt Birgersson**, hertig af Finland och biskop i Linköping. Omskrift: SIGILLVM : BENEDICTI DEI GRACIA DVCIS : FINL[ANDIE]. Hertigen i hjälm och ringpansar, med sköld och baner, bärge med folkungavapnet, rider en häst i språng åt höger. Sigillet något skadat till omskriften.

1283 <sup>13</sup>/<sub>7</sub> (S. D. 767), odat. (1285—1291, S. D. 890);  
1287 <sup>14</sup>/<sub>7</sub>, 1288 <sup>16</sup>/<sub>6</sub>, <sup>17</sup>/<sub>6</sub> (S. D. 941, 964, 965).

2. **Densamme**. S' BENEDICTI : [DEI GRA-  
CI]A : DVCIS : [FINL]ANDIE : Hertigen i fjäderprydd hjälm och ringpansar, med baner och sköld, bärge med folkungavapnet, rider en åt vänster galopperande häst, som höljs af ett täcke med folkungalejonet; allt på en botten prydd af en lilja och från omkretsen inskjutande, skaftade bladverk. Sigillet något skadat till omskriften.

1288 <sup>15</sup>/<sub>8</sub>, 1288, 1288 <sup>11</sup>/<sub>9</sub> (S. D. 971, 972, 976); 1289 <sup>29</sup>/<sub>3</sub>,  
<sup>5</sup>/<sub>4</sub>, <sup>6</sup>/<sub>7</sub> (S. D. 987, 988, 1000); 1290 <sup>18</sup>/<sub>11</sub> (S. D.  
1023).

3. **Valdemar Magnusson**, hertig af Finland. S. [W]ALDEMARI : DI : GRA : DVC : FI-  
LAND. Folkungalejonet (utan krona) öfver-  
lagd tre snedbjälkar från vänster.

1307 <sup>29</sup>/<sub>10</sub>, 1308 <sup>17</sup>/<sub>8</sub> (S. D. 1563, 1596); 1310 <sup>1</sup>/<sub>10</sub>, 1314 <sup>6</sup>/<sub>3</sub>

(S. D. 1699, 1958). Begagnades omväxlande med nästföljande sigill, n:r 4.

Ett i hufvudsak till bild och omskrift (hvaraf i behåll endast: S. WALDEMA[R]I) dylikt, men i någon mån större sigill (diameter 43 mm) fördes af hertigen under åren 1306 och 1307. Se Hildebrand, Svenska sigiller från medeltiden, ser. I n:r 48.

4. **Densamme**. S . WALDEMARI DEI . GRA-  
CIA DVCIS FINLANDIE. Hertigen, iklädd  
ringpansar och hjälm med 10 fannikor samt  
förande framsträckt under högra armen ett  
baner med folkungavapnet och på vänstra  
armen en sköld med samma vapen, rider en  
åt vänster galopperande häst, som höljs af  
ett med nämnda vapen prydt täcke; allt på  
finrutad, stjärnbeströdd botten.

1307 <sup>11</sup>/<sub>6</sub>, <sup>25</sup>/<sub>8</sub>, 1308 <sup>17</sup>/<sub>8</sub> (S. D. 1554, 1556, 1595);  
1315 <sup>26</sup>/<sub>6</sub>, 1317 <sup>4</sup>/<sub>10</sub> (S. D. 2019 2124) samt under en ur-  
kund af 1312 i Lübecks arkiv.

5. **Densamme**. + CLIPEUS . WALDEMARI .  
DEI . GRACIA . DVCIS . FINLANDIE . På  
smärutad, stjärnbesatt botten en sköld med  
folkungavapnet (lejonet här krönt och fältet  
belagd med hjärtan). Kontrasigill till n:r 4.

1307 <sup>11</sup>/<sub>6</sub>, 1308 <sup>17</sup>/<sub>8</sub> (S. D. 1554, 1595) samt äfven för  
öfrigt på samma ställen som n:r 4.

## BISKOPAR.

6. **Björn I**, biskop i Finland. [BERO] DEI [GRA EPS] FINLANDEN[SIS]. Stående, skrudklädd biskop med högra handen uppflystad till välsignelse och med en krumstaf i den vänstra. Till höger om biskopen ett litet, likarmadt kors.  
*1253 11/2* (S. D. 405), förfullständigad med afbildningen i »Svenska sigiller», ser. II nr 9, hvilken afbildning visar originalet mindre skadadt än det numera är. Hildebrand anmärker med rätta (ser. II sid. 2), att man icke kan be-tvifa, att biskop Björn för sitt sigill tagit legatens, biskop Vilhelms af Sabina (ser. II nr 8) till mönster.
7. **Kettil**, biskop i Åbo. + KETILLVS . DEI GRACIA . ABONENSIS . EPISCOPVS: Bild som i föregående, dock utan kors.  
*1270 26/6*, *1271 9/6* (S. D. 545, 553, 554).
8. **Johan I**, biskop i Åbo. JOHANNES : DEI . GRACIA . ABOENSIS : EPISCOP[VS]. Sittande, skrudklädd biskop med högra handen uppräckt till välsignelse och med en krumstaf i den vänstra.  
*1283 9—14/9*, *1288 16/6*, *17/6* (S. D. 918, 964, 965). Det sigill han såsom electus i Uppsala lät utarbeta åt sig, och hvilket, jämte nedannämnda kontrasigill, han brukade såväl före som efter sin biskopstid i Åbo, se »Svenska sigiller», ser. II nr 35.
9. **Densamme** som dominikanermunk. + S' FRIS . JOHIS . VPSALEN ORDINIS . PDI CATORV. Fialprydd dubbelnisch med tvänne helgon; nederst en knäböjande munk. Kontrasigill till nr 8.  
*1286 9—14/9*, *1288 16/6*, *17/6* (S. D. 918, 964, 965).
10. **Magnus I**, biskop i Åbo. [S' M]AG[NI DEI GRACIA EPISCOPI ABOENSIS]. Bild som i nr 8. Originalet betydligt skadadt.  
*1299 6/9* (S. D. 1283, 1284), förfullständigad med afbildn. i »Svenska sigiller», ser. II nr 158, som visar brottstycket i mindre skadadt skick än det nu är.
11. **Densamme**. SECRETV . EPI . ABOEN. Gotisk dubbelnisch; i högra afdelningen jungfru Maria med barnet, i den vänstra en bröstabild af biskop Henrik med överskrift S. H. Kontrasigill till nr 10.  
*1299 6/9* (S. D. 1283, 1284), förfullständigad som föregående.
12. **Ragvald I**, biskop i Åbo. S' RANGWALDI . DEI . GRACIA . [EPI]SCOPI ABOEN[SIS]. Bild som i nr 8.  
*1320 7/11* (S. D. 2265).
13. **Densamme**. SECRETV . RAGNVALDI . DEI GRA . EPI . ABOENSIS. Jungfru Maria, hållande barnet, krönes af en nedsväfande ängel, medan två andra änglar på hvar sin sida om jungfrun svänga rökelsekar; nederst under ett hvalf, uppbärande den gotikbyggnad, som omramar förenämnda scen, en knäböjande, skrudklädd biskop. Kontrasigill till nr 12.  
*1320 7/11* (S. D. 2265).
14. **Bengt**, biskop i Åbo. S'. BENEDI[CT]I . DEI . GR[ACIA] E]PISCOPI . ABOENSI[S]. Bild som i nr 8.  
*1332 19/4* (S. D. 2920).

15. **Hemming**, biskop i Åbo. S: HEMMINGI: DEI : GRACIA : EPISCOPI : ABOENSIS. Bild hufvudsakligen som i nr 7.  
*1844 24/4* (S. D. 3774), *1856 27/12* (S. B. I 18).
16. **Björn II Balk**, biskop i Åbo. [S. BERONIS DEI GRACIA] EPIS[COPI] ABOEN[SIS]. Fragmentet visar en skrudklädd biskop stående i en omfattning enklare än i nästföljande.  
*1889 24/10* (S. R. A.).
17. **Densamme**. SIGILLVM : BERONIS : DEI : GRACIA : EPISCOPI . ABOENSIS : Skrudklädd biskop stående i en rikt sirad, gotisk ornementsomfattning och med vänstra handen omfattande en krumstaf; nederst, under biskopens fötter, kyrkans korsprydda sköld till höger, och en sköld med två bjälkar (Balk-vapnet) till vänster.  
*1896 24/2*, *1898 1/9* (D. R. A.), förfullständigadt med en af Langebeck gjord teckning i D. R. A.
18. **Magnus II Olofsson Tavast**, biskop i Åbo. *secretū magni dei grā epī aboenſis*  
 Inom gotisk omfattning S:t Henrik i full skrud, med högra handen upplyftad till välsignelse och med den vänstra omfattande krumstafven, trampande sin mördare Lalli i stoftet; nedtill kyrkans korsprydda sköld till höger och Tavastska vapnet till vänster.  
*1421 25/2*, *1423 22/1*, (A. H. II 43, 46); *1441 7/7*, *1442 12/4*,  
*1442 9/5* (II 97, 98, 99); *1444 1/6*, *1446 16/1*, *25/7* (III 28,  
 44, 49); *1446 9/9*, *10/12*, *1447 3/6* (III 50, 52, 57); *1447 3/6*,  
*22/8* (III 58, 60); *1449 4/2*, *3/3*, *1451 17/7* (III 75, 76,  
 IV 10).
19. **Olof Magnusson**, biskop i Åbo. *secretū olauī dei grā epī aboe*. Bild i hufvudsak som i föregående; skölden till vänster visande en vänstervänd bepansrad arm hållande ett med törne omkransadt kors.
20. **Konrad Bitz**, biskop i Åbo. *s. contradi.*  
*di. grā. epī. aboen*. Bild i hufvudsak som i nr 18; skölden till vänster visande Bitz'ska vapnet.  
*1466 14/10*, *1467 22/2*, *1468 1/5* (A. H. V 19, 20, 25);  
*1469*, *1475 1/3*, *1485 15/8* (V 28, 38, 57); *1485 15/8*, *4/9*,  
*5/9* (V 58, 59, 60); *1486 20/6* (S. R. A.); *1486 12/11* (A. H.  
 V 66).  
 Hans domprostesigill, se nr 33.
21. **Magnus III Nilsson Stjernkors**, biskop i Åbo. *s: magnus dei grā epūs abuenſis*. Bild i hufvudsak som i nr 18, men på sidorna omgivna af slingrande band med ofvanstående inskrift; skölden till vänster visande Stjernkors'ska vapnet.  
*1490 24/8*, *1490 21/10*, *1490 28/10* (A. H. V 86, 88, 90);  
*1490 29/10*, *30/10*, *1491 20/7* (V 91, 92, 98); *1497 5/2*,  
*1498 26/9* (VI 54, VIII 4).
22. **Densamme**. Sköld, utan hjälm och omeskrift, visande Stjernkors'ska vapnet. Var egarens privata sekret.  
*1493 5/1*, *1493 11/4*, *17/4* (A. H. VI 159, 160, 161).  
 De sigill Magnus Stjernkors förde som domprost, se nr 35 och 36.
23. **Lars Michelsson Suurpää**, biskop i Åbo. *s. laurencii. dei. grā. epī. aboen*. Bild i hufvudsak som i nr 18; skölden till vänster visande ett obetäckt, lockigt människohufvud.  
*1506 9/1*, *1506 2/8* (A. H. V 125, 126).  
 Hans domprostesigill, se nr 37.
24. **Johan IV Olofsson**, electus i Åbo. *[t]o. s: dñi: electi: a[b]oensis*. I skölden en upprätt stående, framåtvänd fågel med utslagna vingar under en sexuddig stjärna.  
*1507 25/1* (pappersurk. i D. S. A.).

25. **Densammes** biskopssigill. Fragment.  
1508  $\frac{1}{6}$  (D. R. A., fasc. Sverig 166:a).
26. **Densammes** sekret., innehållande en med initialerna I. O. översatt sköld visande samma vapenbild som i n:r 24.  
1509  $\frac{16}{8}$  (pappersbr., G. M. 237).
27. **Arvid Kurck**, biskop i Åbo. **s:arvidi:dei:gra:epi:aboensif:** Under gotisk baldakin, omfattad af en bandslinga med förenämnda inskrift, S:t Henrik, skrudklädd, sittande på en tron och trampande Lalli i stoftet samt — i motsats till föregående framställningar — hållande krumstafven snedt framför sig med högra handen, medan en upprätt bok hvilar i den vänstra. Äfven sköldarne äro här omkastade, så att kyrkans korsprydda är ställd till vänster, men biskopens, visande äldre Kurckarnes (ätten Svärds) vapen, till höger. 1512, 1514  $\frac{7}{10}$ , 1515  $\frac{4}{4}$  (A. H. V 134, 142, 145); 1517  $\frac{27}{3}$ , 1520  $\frac{11}{6}$  (V 148, VI 65).
28. **Densammes** sekret, visande blott en sköld med det äldre Kurck-vapnet.  
1517  $\frac{14}{2}$  (pappersbr., G. M. 372).  
Hans privata sigill, hvilket han förde som kanik, se n:r 75.
29. **Martin Skytte**, biskop i Åbo. Sekret, visande en med bokstäfverna M I översatt sköld med en uppåtvänd kil.  
1580  $\frac{22}{9}$  (pappersbr., A. H. I 125).

## DOMKAPITEL.

30. **Domkapitlet i Åbo.** S: CAPITVLI . ECCLESIE ABO[EN]SIS. Skrudklädd biskop, hållande krumstaf framför sig, knäböjer från vänster inför jungfru Maria, som sittande på en bänk med vänstra armen fattar om barnet, medan hon med högra handen uppår en liljespira; allt inom en rik, gotisk omfattning, som ofvantill uppår tre liljekrönta spets-hvalf och nedtill afslutas med en rundbåge, hvarunder ses sex knäböjande kapitelmedlemmar med upplyftade armar. Bakgrunden rutad, med ett kors i hvarje ruta.  
1832  $\frac{19}{4}$ , 1838  $\frac{18}{11}$  (S. D. 2920, 3399); 1475  $\frac{21}{8}$  (R. S. A.).
31. **Detsamma.** SECR' . CAPLÍ . ECCIE ABOENS' Bilden af samma utseende som i n:r 30. 1442  $\frac{12}{4}$ , 1446  $\frac{19}{12}$  (A. H. II 98, III 52).
32. **Detsamma.** [f]igill[þ]. capitbli . aboenfis . Jungfrun, med barnet på högra armen, stående mot strålande bakgrund; nederst kyrkans korsprydda sköld.  
1507  $\frac{10}{9}$  (vidimation, som bör sökas under 1463  $\frac{18}{7}$  i S. R. A.); 1507  $\frac{25}{1}$  (pappersbr. i D. S. A.).

## DOMPROSTAR OCH ÄRKEDJÄKNAR.

---

33. **Olof Magnusson**, domprost i Åbo. **s: olabi magni . ppositi : aboen sis :** En sköld visande en vänstervänd arm hållande ett törnekransadt kors.

**1443 4/10, 1446 9/9, 1447 27/3**, (A. H. III 25, 50, 54). Hans biskopssigill, se nr 19.

34. **Konrad Bitz**, domprost i Åbo. **s. conradi . biss [prepositi ab]oens .** Hjälmprydd, lutande sköld med en högervänd bock i språng.

**1459 4/3** (A. H. IV 42).

Hans biskopssigill, se nr 20.

35. **Magnus Nilsson Stjernkors**, domprost i Åbo. **s. magni . nicolai . presbiteri .** Likarmadt kors med undersatt 6-uddig stjärna uti sned sköld inom gotisk, trehörning omfattning.

**1467 21/2, 1468 1/3, 1469** (A. H. V 20, 25, 28); **1471 12/6, 15/6, 1480 8/10, 1482 23/2** (V 31, 32, 47, 51); **1485 15/8, 4/9, 1486 16/6, 1486 12/11** (V. 57, 59, 64, 66).

36. **Densamme**. På bandslingor: **s ppti aboen in officio coit[is] lateranen .** Hjälmprydd, lutande sköld med Stjernkors'ska vapnet.

**1490 23/10 och 29/10** (A. H. V 90, 91). Det är, märkligt nog, icke Magnus Stjernkors, utan hans efterträdare i domprosteämbetet Lars Michelsson Suurpää som tryckt detta sigill, medan den förre under samma bref tryckt sitt biskopssigill. Måhända kan detta förklaras sålunda, att Stjernkors låtit tillverka stampen så sent, att han ej som domprost

hunnit begagna sig af densamma, utan öfverlätit den för tillfälligt bruk åt sin efterträdare.

Magnus Stjernkors' biskopssigill ävensom privata sekret, se nr 21 och 22.

37. **Lars Michelsson Suurpää**, domprost i Åbo. **s. laurencii micaelis scripe .** Martyren Laurentius stående med utsträckta armar samt bärande i högra handen en bok och i den vänstra ett nedåtvändt halster.

**1486 19/3, 2/7** (S. R. A.); **1490 21/2, 21/10, 30/10** (A. H. V 83, 88, 92); **1490 13/12, 1490 21/12** (V 93, 94, 95). Se ock anm. till nr 36.

Hans biskopssigill, se nr 23.

38. **Pavel Scheel**, domprost i Åbo. **s: pauli : scheel :** Lutande sköld, styckad af en skura formande två klöfverblad, af hvilka det öfre jämte det därmed sammangående vänstra fältet är upphöjdt, medan däremot det nedre med tillhörande fält är fördjupadt. På skölden, i st. f. hjälm, apostelen Paulus med svärd och bok.

**1498(?) 9/10, 1512** (A. H. III 69, V 134); **1514 7/10, 1515 4/4** (V 142, 145).

39. **Henrik Venne**, domprost i Åbo. **s henrici ven[ne] ppti aboen .** Skölden visar tre med stjälkarne hvarann korsande sjöblad, ställda 2.1.

**1519** (S. T. 574).

- 39:a. **Densamme.** s̄ henric ven[ne pp]ti aboen̄.



Midten af sigillet fullständigt förstört.

1511 5/₃ (A. H. V 130); 1511  
13/₃ (U. U. B.).

40. **Niklis Mulle,** ärkedjäkne i Åbo. s̄. nicolai. mulle pf biteri. Jungfrun med barnet stående mot strålande bakgrund på en hvälfning (månskära?), hvarunder en sexuddig stjärna; allt inom oval, fyrbågig omfattning.

1457 4/₆ (G. M. 28).

41. **Arvid Jakobsson,** ärkedjäkne i Åbo. s̄. arbiði [iac]obi pfbi. I lutande sköld 5 (?) trappskurna gaflar, ställda 3 . 2. (Garp-vapnet). Skölden krönes af en hjälm med två horn.

1467 2½ (A. H. V 20).

42. **Sigfrid Olofsson,** ärkedjäkne i Åbo. si-gillum : figfridi : olabi : presbit. Inom en bred ring, öfverst belagd med ett likarmadtt kors, en otydlig figur (snigel, arm?).

1485 15/₈ (A. H. V 57).

## KANIKER OCH LANDTPRÄSTER.

43. **Jakob S...** kyrkoherde vid Katarina kyrka i Nummis. S' JACOBI : S.... TIS. Krönt, kvinligt helgon (Katarina?) mot rutad bakgrund inom fialprydd, gotisk omfattning.

1309 20/₆ (S. D. 1626).

44. **En Åbo kanik.** SI..... CAN. ABOEN-S[IS]. En man knäböjande inför jungfrun, från hvilken han afskiljes genom en tadelning af omfattningsornamentet. Under den nedtill hvälfda afskärningen en knäböjande man.

1388 18/₁₁ (S. D. 3399, 3:de sigillet).

45. **Stigulf Andersson,** präst i Kumo. + S'. STI[GULPH]I. ANDRIS[SON]. DE KVMV. Skölden, inom en ram af fyra bågar vexlande med lika många hörn, belagd med en bjälke (ström?).

1388 18/₁₁ (S. D. 3399, 7:de sigillet.)

46. **Jöns Jakobsson,** präst i Pargas. iohā[n]nes ia]obi pf biteri. Ett hufvud med korsgloria (Johannes döparens?) inom ett af rund- och spetsbågar bildadt ornament.

1381 11/₂ (S. R. A.).

47. **Jöns Petersson,** präst i Sagu. S. IOHANNES : DE [: SA]V Ett upprätt ankare jämnsides med en kalk.

1381 11/₂ (S. R. A.).

48. **Magnus Olofsson,** präst i Hammarland. SIGGILLVM MAGNI : OLAVI : PSBITI. Ett stående, krönt helgon mot rutad bakgrund omfattad af sex inåtsvängda bågar.

1406 27/₁₂ (A. H. II 20).

49. **Matts Olofsson,** präst i Jomala. S'. MA-THEI . OLAV : PRESBITERI . Ett helgon

- med ett språkband i vänstra handen (evangelisten Matheus).
- 1406 <sup>27</sup>/<sub>12</sub>, 1414 <sup>21</sup>/<sub>9</sub> (A. H. II 20, 32).
50. **Arnika**, kyrkoherde i Veckelaks. **s. arn . . . .** (otydligt). Monogram af bokstaven **ä** inom en gotisk trehörning.
- 1427 <sup>17</sup>/<sub>2</sub> (A. H. II 53).
51. **Hans**, kyrkoherde i Hammarland. **† S : IAN-NE HOVLER :** I skölden två korslagda kvistar.
- 1427 <sup>26</sup>/<sub>7</sub> (S. R. A.).
52. **Herman Jakobsson**, kyrkoherde i Saltvik. **s' hermanni iacobi presbiteri.** En till välvsignelse uppsträckt hand inom en gotisk trehörning.
- 1431 <sup>14</sup>/<sub>10</sub> (A. H. II 66).
53. **Gereka Kortsson**, prost i Lemland. **s. ge-rardus . gradi . psbri:** En vänstervänd pelikan, som plockar sig i bröstet och med ryggen uppbär ett andreaskors.
- 1431 <sup>6</sup>/<sub>11</sub>, 1433 <sup>15</sup>/<sub>8</sub> (A. H. II 67, 79).
54. **Jöns Magnusson**, kyrkoherde i Sund. **† s'. iohannis . magni . psbri.** Ett människo-hufvud (Johannes döparens).
- 1431 <sup>19</sup>/<sub>11</sub>, 1432 <sup>14</sup>/<sub>5</sub> (A. H. II 69, 74).
- 54:a. **Jöns**, kyrkoherde i Hattula, kanik i Åbo. Sigillet mycket afnött.
- 1440 <sup>10</sup>/<sub>12</sub> (S. R. A.).
- 
55. **Thomas Henriksson**, kapellan i Nådendal. **s:thoe : herici : psbri :** En kalk mellan två liljor.
- 1442 <sup>12</sup>/<sub>3</sub> (A. H. III 17).
56. **Håkan Jönsson Hund**, kyrkoherde i Töfsala. **s' haqbini h̄bndh pi.** Aposteln Andreas med korset framför sig.
- 1442 <sup>24</sup>/<sub>5</sub> (A. H. II 100).  
Hans andra sigill, se nr 59; jfr ock nr 62.
57. **Anders Ärlandsson**, prebendat i Åbo. **s. and . erl . psbiter.** Aposteln Andreas med korset framför sig.
- 1442 <sup>24</sup>/<sub>5</sub> (A. H. II 100).
58. **Lars Biörnsson**, prebendat i Åbo. **s. lau-rencii . berois . prbi.** Inom gotisk trehörning sköld med likarmadt kors öfver sexuddig stjärna (Stjernkors'ska vapnet).
- 1442 <sup>24</sup>/<sub>5</sub> (A. H. II 100).
59. **Håkan Jönsson Hund**, kyrkoherde i Töfsala och kanik i Åbo. **sig. haqin iohannis presbiteri.** Inom klöfverbladformad ram en sköld med ett andreaskors, i skärningspunkten öfverlagt med ett hjärta.
- 1444 <sup>3</sup>/<sub>8</sub>, 1445 <sup>25</sup>/<sub>3</sub>, 1446 <sup>23</sup>/<sub>1</sub>, <sup>8</sup>/<sub>10</sub> (A. H. III 30, 37, 45, 51).  
Hans andra sigill, se nr 56; jfr ock nr 62.
60. **Lars Ingemundsson**, kyrkopräst i Borgå. **s: laur : iugmudi : psbri.** Inom gotisk trehörning sköld med Vasaättens märke.
- 1447 <sup>22</sup>/<sub>6</sub> (A. H. III 60).
61. **Olof Andersson**, kyrkoherde i Bjernå. **s. olabi . andree . presbri.** Ett andreaskors omfattande med öfva vinkeln ett strålande föremål, med den högra vinkeln en kalk, med den vänstra en krans samt med den nedra en snedt liggande sköld med en vänstervänd pansarklädd arm.
- 1449 <sup>3</sup>/<sub>3</sub> (A. H. III 76).

62. **Håkan Jönsson (Hund?)**, kanik i Åbo. **s : io-sigilum . ha[quini iohannis]**. Vapenbilden inom gotisk trehörning, afnött.  
1449 <sup>2</sup>/<sub>7</sub> (A. H. III 79). Se ock nr: 56 och 59.
63. **Jon Olofsson**, syssloman i Nådendals kloster. **s . ioan . olaffson**. Sköld med ett uppåt vändt halster.  
1449 <sup>20</sup>/<sub>7</sub> (A. H. III 80).
64. **Lars Larsson Skytte**, kyrkopräst i Hattula och kanik i Åbo. **s . laurentii . laurencii . prſbri**. Inom trebågig, spetsförsedd omfattning ärkeängeln Michael stingande med ett spjut en drake.  
1449 <sup>1</sup>/<sub>8</sub>, <sup>3</sup>/<sub>8</sub>, 1451 <sup>8</sup>/<sub>9</sub> (A. H. III 81, 82, IV 12).
65. **Olof Kusto**, prebendat i Åbo. **s : olabi : cbsto : presbiteri**: En örn med språkband mellan fötterna (sinnebild af evangelisten Johannes).  
1449 <sup>1</sup>/<sub>8</sub>, 1450 <sup>8</sup>/<sub>9</sub>, 1451 <sup>8</sup>/<sub>9</sub> (A. H. III 81, IV 6, 12).
66. **Magnus Waldemarsson**, kyrkopräst. **s' ma[g]nu[s] waldeMAR[i pr̄]ſbiteri**. Inom en krets af stjärnor en sköld med ett bevingadt änglahufvud (?).  
1449 <sup>24</sup>/<sub>12</sub>, 1451 <sup>25</sup>/<sub>5</sub> (A. H. VI 158, 13).
67. **Matts Larsson**, kyrkoherde i Lojo. **s . matie . laurencii . presbiteri**. Apostelen Matheus med en bila i högra handen.  
1451 <sup>24</sup>/<sub>6</sub> (A. H. IV 9).
68. **Jöns Olofsson**, präst i Korpo. **s . ioh :: ola :: presbiteri ::** Lammet med korsfanan.  
1451 <sup>24</sup>/<sub>6</sub> (A. H. IV 9).
69. **Johannes Tavast**, kanik i Åbo. **s : io-hannis : thabast : pfſbiteri**: Sköld med vänstervänd, bepansrad arm.  
1451 <sup>8</sup>/<sub>9</sub> (A. H. IV 12).
70. **Karl Odygd**, kyrkopräst i Pyttis. **s . karl . odygdh . prſbri**. En ängel med utslagna vingar bakom en lutande sköld med ett gehängförsedt jägarhorn (spets åt vänster).  
1452 <sup>23</sup>/<sub>2</sub> (A. H. IV 13).
71. **Peder Bengtsson (Djäken)**, magister, präst. **s' . mgri . petri : bndicti : presbiteri**. I lutande sköld en knäböjande ängel med örnehufvud.  
1459 <sup>4</sup>/<sub>3</sub> (A. H. IV 42).
72. **Peder Pedersson**, kyrkopräst i Sagu. **s . petri . petri . presbiteri**. Snedt liggande sköld med en kalk omgivven på hvardera sidan af ett p, upptill af en liggande nyckel och nedtill af en högryänd fisk.  
1470 <sup>19</sup>/<sub>1</sub> (A. H. V 29).
73. **Magnus Laurensson**, kanik i Åbo. **s . domini : magni . labrentii**. I skölden en vänstervänd, beväpnad arm hållande i knuten näfve ett otydligt föremål (nyckel, fusthamare?).  
1486 <sup>19</sup>/<sub>3</sub> (S. R. A.).
74. **Peder Laurensson**, kyrkoherde i Hammarland. **s . petri . laurencii . pr**. En kalk mellan bokstäfverna p och l.  
1489 <sup>1</sup>/<sub>10</sub> (A. H. V 82).
75. **Arvid Kurck**, magister, kanik och kyrkoherde i Åbo. **s . m . arwid . korke**. Den lutande skölden visar ett stående svärd mellan tre sexuddiga stjärnor, ställda 2 . 1. Öfver

hjälmen, som kröner skölden, en sexuddig stjärna.

1490 <sup>30</sup>/<sub>10</sub>, <sup>13</sup>/<sub>12</sub>, 1490 <sup>21</sup>/<sub>12</sub> (A. H. V 92, 93, 94, 95). Detta sigill förde han ännu som electus 1511 <sup>5</sup>/<sub>3</sub> (A. H. V 130) och 1511 <sup>13</sup>/<sub>3</sub> (U. U. B.).

Hans öfriga sigill, se nr 27 och 28.

76. **Mattis Niklsson**, kyrkoherde i Sääksmäki.  
s. matias . nicolai . psri . I lutande sköld en högervänd arm hållande i handen ett omkransadt kors (detta sistnämnda dock mycket otydligt).  
1503 <sup>2</sup>/<sub>8</sub> (A. H. V 115).

77. **En kyrkoherde i Föglö**. Sköld visande en kalk; över skölden bokstäfverna T. G.

1519 <sup>7</sup>/<sub>8</sub> (pappersbr. i R. S. A.).

78. **Peder Särikilaks**. Sköld visande Stjernkors'ka vapenmärket; över skölden bokstäfverna P. S.  
1524 <sup>18</sup>/<sub>5</sub> (pappersbr. i U. U. B.).

## KLOSTER.

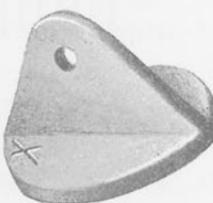
79. **Nådendals klosters systrakonvent**. s' g bendg . soror . moæen ualig . gracie .(!) På stjärnbeströdd bakgrund den krönta jungfrun (med barnet?) på en liggande halfmåne, hvarunder den hel. Birgitta knäböjande nedskrifver sina uppenbarelser i en bok.  
1446 <sup>1</sup>/<sub>6</sub> (A. H. III 29).

Enligt kap. XI uti Birgittas »constitutiones» borde såväl abbedissan som konfessorn hafva »tw incigle, eth for stora och grofsua saka skuld, oc annor for daghlika äranda skuld».

80. **Detsamma**. s. conventus . sororvm . monasterii . vallis græ. Inom gotisk omfattning den krönta jungfrun sittande med barnet i skötet och med fötterna på en liggande halfmåne; därunder den hel. Birgitta nedskrifvande sina uppenbarelser; nederst en knäböjande nunna, läsande i en bok.

Detta sigill ävensom det åländska gillets (nr 299) är veteriligen de enda från vår medeltid, till hvilka stammarne ännu finns i behåll. Utseendet af klostrets stamp

visar vidstående figur i <sup>2</sup>/<sub>3</sub> af originalets storlek. Stampen är tillverkad af koppar och väger 98 gram. Redan G. A. Gottlund har uti sitt arbete »Läsning för finnar», sidd. 43—46 afbildat och beskrifvit detta sigill, men på ett, synnerligast hvad stampen beträffar, allt annat än riktigt sätt. Hans uppsats gaf emellertid utgivaren anledning att anställa spaningar efter originalet, hvilken efterforskning, tack vare doktor A. Hazelii m. fl:s benägna medvärkan, utföll så lycklig, att detta intressanta minne från vårt enda nunnekloster återfanns hos professor Chr. Aurivillius i Stockholm, som eger detsamma och med utmärkt tillmötesgående i och för afteckning ställt det till utgivarens förfogande.



Med vidstående sigill förseglaade Vadstena nunnan Birgitta Andersdotter ett bref, som hon omkr. 1510 från Nådendal tillsände riksförst. Svante Nilsson (D. R. A. Sture saml.).



81. Nådendals klostrets brödrakonvent. Likarmadt kors, med ursvängda sidor och breda konvexa ändor, å midten belagdt med en oblat(?); fältet siradt af blomstänglar; upptill, i omkretsen, bokstäfverna S och F (sigillum fratrūm) på hvar sin sida om korsarmen.

1486 (A. H. V 61).

82. Detsamma. sig : fratr. monasterii b[allis] gracie. Likarmadt kors, med nästan raka sidor och breda ändor, å midten belagdt med en oblat (?).

1533 3/5 (A. H. VI 76).

83. Åbo kloster. + S'. FRATRVM. PREDICATORVM. FILLANDIE : På en trebladig båge den helige Dominicus, mellan bokstäf-

verna S och D, omgivne af 2 par änglar, af hvilka det nedre paret upphöjer honom med sina händer och det öfre, sväfvande i skyn, håller en krona öfver helgonets hufvud; under bågen en knäböjande och bedjande munk.

1450 2/7, 1455 12/3 (A. H. III 86, IV 26).

84. Viborgs dominikanerkloster. + SIGIL: FRATR : VIBVRG : ORD : PRÆD. Den hel. Dominicus uppberande med den högra handen ett strålande föremål (hostian på ett fotställ?) samt med den vänstra en bok.

Efter ett af statsarkivarien K. A. Bomansson anskaffadt lackastryck från en grekisk-katolska församlingen i Viborg tillhörig stamp, som vid obekant tid tillverkats med ledning af klostrets ursprungliga sigill, hvilket numera icke torde finnas i behåll.

## ORDENS- OCH KLOSTERFÖRESTÅNDARE.

85. Franciskanerordens provincialminister. S : MINISTRI : FRATRV : MINOR : DACIE. Christus, uppstånden, med korsstaf i vänstra handen, välsignar med den högra en för honom knäböjande och bedjande gestalt, som åtskiljes från frälsaren af ett uppklängande träd.

Sigillet fördes 1480 13/12 (S. R. A.) af gardianen i Viborg Stephanus Laurentii, som då var provincialminister. Se samma sigill uti Petersens »Danske gejtslige sigiller fra middelalderen» n:o 1015, efter ett aftryck af 1482 i D. R. A.

86. Åbo klostrets prior. S . PRIORIS . ABOENSIS. Inom gotisk omfattning jungfrun sittande med korsstaf i högra handen och

omfattande barnet med den vänstra armen; nederst en knäböjande och bedjande munk. 1450 2/7 (A. H. III 86).

87. Densamme. [S PRIORI]S FRAT PREDICAT FINLANDIE(?) Sigillet har antagligen innehållit en bild af den hel. jungfrun; nedtill, under en båge, en knäböjande munk.

1294 27/5 (S. D. 1107). Afbildningen har af förbiseende bytt plats med nr 86.

88. Raumo klostrets gardian. Å det å pappret kvarblifna märket efter det numera bortfallna spetsovala sigillet kan konturen af ett stående helgon skönjas.

1489 1/9 (pappersbr. G. M. 40). Å samma urkund förekommer och spår af klostrets sigill, som varit af ungefärlig enhanda form och storlek.

## RIDDARE, VÄPNARE OCH FRÄLSE KVINNOR.

- 88:a. **Bertold**, före detta fogde på Tavastehus. Sigillet mycket afnött. I skölden 3 män-niskohufvuden(?); af omskriften skönjes endast de sista bokstäfverna. NVE (eller RVE).



1297  $\frac{10}{3}$  (S. D. 1190). Afbildningen från Hildebrands Svenska siffer III nr: 105.

89. **Lyder van Kyren**, höfvidsman i Finland. [S.] LYDERI DE CYREN. Uti skölden, hvars form äfven hela sigillet eger, tre hela och två af sköldkanterna klufna, inbördes bjälkvist ställda, trappskurna rutor.

1315  $\frac{25}{6}$  (S. D. 2018), 1821  $\frac{24}{7}$  (M. U. 4285 A.).

90. **Gerhard Skytte**, höfding i Finland. + SIGILLVM:GERHARDI:SKITTA. Skölden styc-kad af en skura, formande två mot hvarann vända klöfverblad, af hvilka det öfre jämte det därmed samgående vänstra fältet är för-djupadt, medan det nedre med motsvarande fält är upphöjd.

1850  $\frac{7}{6}$  (S. D. 4581). Sigillet, som numera skall vara mycket skadadt, är afbildadt efter en teckning, som ingår uti Est- und Livländische Briefrade IV, Taf. 56 nr 25.

91. **Sune Håkansson**, väpnare. \* S' SVNONIS HAQVONSS. I lutande sköld två omstörtade sparrar; på hjälmen två buffelhorn.

1856  $\frac{27}{6}$  (S. B. I 18).

92. **Ernst van Dotzen**, höfvidsman i Finland. S' ERNESTI . DE . DOTZHEM. Inom oval, fyrbåig omfattning en lutande sköld med en snedbjälke från höger, belagd med tre tänder eller bärkgäglor; uppå skölden en af påfågelfjädrar prydd hjälm mellan två rosor.

1372  $\frac{3}{3}$  (R. S. A.). Sigillet här återgifvet efter en af-bildning uti E. von Nottbecks »Siegel aus dem Revaler Rathsarchiv», nr: 262.

93. **Jöns Hinzekasson**, konungsdom hafvande. \* S' IOHANIS HENRICI . I skölden en med 3 omstörtade halfmånar belagda ginbalk.

1377  $\frac{17}{2}$  (A. H. III 7); 1381  $\frac{11}{2}$  (S. R. A.); 1382  $\frac{7}{2}$  (A. H. III 10); 1386  $\frac{29}{8}$  (S. B. I 78); 1398  $\frac{21}{4}$  (A. H. III 12).

94. **Jakob Abrahamsson (Djäken)**, fogde på Åbo. S . JACOBI . HABRAMS . I skölden, omfattad af en gotisk trehörning, en balkvis lagd gren med skaftade löf eller ollon.

1377  $\frac{17}{2}$  (A. H. III 7); 1381  $\frac{11}{2}$  (S. R. A.).

95. **Jakob Niklsson**. + S IACOBI . NICLES . Skölden balkvis belagd med en ström.

1378  $\frac{5}{2}$  (A. H. III 8).

96. **Erik Puranpoika**. ER[IC] \* P[VRAN-POICA]. I skölden två jämnsides ställda svärd med nedvänd spets.

1381  $\frac{11}{2}$  (S. R. A.).

97. **Kettil Olafsson**, underlagman. [S'] KVA-TILLI OLAFS. Sköldemärke som i n:r 38.

1381  $\frac{11}{2}$  (S. R. A.); 1382  $\frac{7}{2}$  (A. H. III 10).

98. **Johan Niklisson Hasavarp.** S. IOHANIS. NICOLAI. I skölden en hvilande, högervänd bock.  
1381  $\frac{11}{2}$  (S. R. A.).
99. **Olof Mattsson.** s. olo[f]. mathisson. I skölden ett horn med spets åt vänster.  
1381  $\frac{11}{2}$  (S. R. A.).
100. **Ingemund Jönsson,** fogde på Åland. S'. ENGMVNDI. IONES. SON. Sköld med en åt höger lutande »vase».  
1381  $\frac{26}{6}$  (S. R. A.).
- 100:a. **Göbla Göblasson Svinhufvud.** S'. GÖBELINI. SVINSHÖVET. I skölden ett högervändt svinhufvud.  
1382 (H. U. B.).
101. **Ulf Joansson,** konungsdom hafvande i Finland. + S' VLPHONIS IOHANNIS. I skölden en uppflygande örn.  
1385  $\frac{12}{1}$  (S. R. A.). Urkunden sammanhänger med en annan af 1383  $\frac{26}{1}$ .
102. **Jöns Andersson (Garp),** konungsdom hafvande i Finland. S' IONS [A]NDERS. I skölden 5 nedvänta trappgaflar, balkvis sammanställda 2 . 3.  
1386  $\frac{29}{8}$  (S. B. I 78); 1405  $\frac{10}{2}$ ,  $\frac{4}{4}$  (A. H. II 16, 18).  
Se ock nr 112.
103. **Arvid Ravalsson,** frälseman. \* S. ARVID. RAVALS. I skölden en bjälkvist lagd ström.  
1386  $\frac{29}{8}$  (S. B. I 78).
104. **Hartvik Flög.** S' HARENYKINI FLEGG. I skölden ett kugghjul omslutande en kvadrat, rätvinkligt klufven och delad af hjulets lod- och vågräta diametrar.  
1368  $\frac{29}{8}$  (S. B. I 78).
105. **Kristina Persdotter,** hustru till rådmannen Peter Ålännung. + s. cristine. pedersdotter. I den af ett trebåigt ornament omfattade skölden en bjälke.  
1387  $\frac{19}{2}$  (S. R. A.).
106. **Rötger Ingesson,** underlagman i Nyland. S ROTKERI \* INGAS \* Sköld med två upprätta, mot hvarann vända ormhalsar.  
1392  $\frac{3}{9}$  (A. H. II 11).
107. **Jöns Haldensson.** [S] IVNIS: HALDEN: [SON]. I skölden ett föremål liknande ett I ställdt som ginbalk.  
1393  $\frac{20}{9}$  (S. R. A.).
- 107:a. **Jöns Pedersson.** [S.] IOHANNIS. PETRI. Sköld med ginbalk (?).  
1394  $\frac{21}{2}$  (H. U. B.).
- 107:b. **Niklis Ingesson.** S. NICOLAI. INGES- [SON]. Sköld med två upprätta, mot hvarann vända ormhalsar.  
1395  $\frac{31}{3}$  (H. U. B.).
108. **Vibrud Kortumme,** borgare i Åbo. [VY-BRV]D :: [K]OR[TVMME]. Inom en ram af fem inåtvängda bågar en sköld med en sexuddig stjärna.  
1398  $\frac{21}{4}$  (A. H. III 12).
109. **Niklis Röfware.** + S: NICOLAVS: RO- WER. Vapenmärket tillplattadt.  
1402  $\frac{11}{11}$  (A. H. II 13).



110. **Sone Sonesson (Stålarm)**, häradshöfding i Vemo, sedan lagman i Norrfinne. **s' sonni sona son.** I den af en trehörning omfattade skölden en högervänd, harneskklädd arm.  
**1402<sup>11</sup>/<sub>11</sub>**, **1418<sup>26</sup>/<sub>11</sub>** (A. H. II 13, 37); **1425<sup>21</sup>/<sub>6</sub>** (S. R. A.); **1432<sup>24</sup>/<sub>7</sub>** (A. H. II 75). Se ock nr 149.
111. **Klas Fleming**, lagman. **s claus flemig . ridher.** Flemingska skölden lutande och med översatt hjälm, som prydtes af två buflhorn, allt på stjärnbeströdd botten omfattad af en ornerad 4-båig, oval ram.  
**1405<sup>8</sup>/<sub>1</sub>**, **1405<sup>10</sup>/<sub>2</sub>**, **1<sup>1/4</sup>**, **1405<sup>4</sup>/<sub>4</sub>** (A. H. II 14, 16, 17, 18); **1409<sup>11</sup>/<sub>1</sub>** (S. R. A.); **1420<sup>29</sup>/<sub>6</sub>** (S. R. A.); **1424<sup>3</sup>/<sub>2</sub>** (A. H. II 48).
112. **Jöns Andersson (Garp)**, konungsdom hafvande. \* **s. ionis andersson.** I skölden en ginbalk uppårande tre trappskurna gaflar (de yttersta dock afskurna af sköldens kanter).  
**1405<sup>10</sup>/<sub>2</sub>**, **1405<sup>4</sup>/<sub>4</sub>** (A. H. II 16, 18). Se ock nr 102.
113. **Jönes Markusson (?) Djäken**, underlagman. **ionis marcus(?) son.** Inom en cirkel, omfattad af en trehörning, en sköld visande trenne med skaftändarne i sköldens centrum sammanfästade, till ethvarf af sköldens hörn divergerande ollon.  
**1406<sup>21</sup>/<sub>7</sub>** (A. H. II 19).
114. **Olof Andersson** i Kodbolsta, väpnare. **SIGILLV OLAVI ANDREE.** I skölden, omfattad af en gotisk trehörning, en bjälkvist lagd gren med två skaftade blad (ållon?) uppåt samt ett d:o nedåt.  
**1406<sup>27</sup>/<sub>12</sub>**, **1431<sup>18</sup>/<sub>1</sub>**, **1431<sup>6</sup>/<sub>11</sub>**, **1433<sup>15</sup>/<sub>8</sub>** (A. H. II 20, 61, 67, 79).
115. **Jöns Ingonen**, väpnare. **s' iohannis . ingonen.** I skölden en svanhals.  
**1410<sup>21</sup>/<sub>6</sub>**, **1419<sup>2</sup>/<sub>4</sub>**, **1426<sup>17</sup>/<sub>3</sub>**, **1432<sup>24</sup>/<sub>7</sub>** (A. H. II 26, 38, 50, 75).
116. **Niklis Olofsson Tavast**, riddare. **s . nicolai . olaffson militis.** I lutande sköld en högervänd, harneskklädd arm. På hjälmen samma arm.  
**1411<sup>19</sup>/<sub>4</sub>** (A. H. II 27). Se ock nr 121 och 152.
117. **Håkan Knutsson.** **S HAQVINI KN[VT]S]ON.** Två mot hvarann vända, upprätta ormhalser (?).  
**1411<sup>19</sup>/<sub>4</sub>** (A. H. II 27).
118. **Klas Lydiksson (Djäken)**, höfvidsman på Åbo. **s : claus lydeksson.** I en, af en fyrbågad oval omfattad, lutande sköld med hjälm en knäböjande gestalt med örnhusvud. På hjälmen samma figur.  
**1413<sup>17</sup>/<sub>11</sub>**, **1433<sup>1</sup>/<sub>7</sub>**, **1434<sup>17</sup>/<sub>8</sub>** (A. H. II 30, 78, 81).
119. **Olof Niklisson.** **s : olabi . niclasson .** I lutande sköld två korslagda färlor.  
**1414<sup>17</sup>/<sub>3</sub>** (S. R. A.).
120. **Janeke Hampmos**, häradshöfding i västra Nyland. **s . ianeke : hampmos .** I skölden en ginbalk.  
**1414<sup>17</sup>/<sub>3</sub>**, **1418<sup>13</sup>/<sub>6</sub>** (S. R. A.).
121. **Niklis Olofsson Tavast.** **S . NICOLAI . + TAWEST.** I skölden en vänstervänd, harneskklädd arm.  
**1415<sup>20</sup>/<sub>1</sub>** (A. H. II 33); **1418<sup>13</sup>/<sub>6</sub>** (S. R. A.). Se ock nr 116 och 152.
122. **Magnus Tostesson Djäken.** + **S : MAGNI [T]OSTONIS ::** I skölden två renhorn.  
**1416<sup>23</sup>/<sub>8</sub>** (pappersbr. R. S. A.).
123. **Henrik Svärd.** **sigillu . henrici swert .** I den af en trehörning omfattade skölden ett bjälkvist lagt svärd mellan tre sexuddiga stjernor, ställda 2 . 1.  
**1418<sup>13</sup>/<sub>6</sub>** (S. R. A.); **1425<sup>21</sup>/<sub>6</sub>** (bland Skoklosterbreven i S. R. A.).

124. **Bengt Michelsson.** s. benktly michels-  
son. I skölden, omsluten af en ring med  
fyra utgående spetsar, ett horn med spets  
åt vänster.  
1419  $\frac{2}{4}$  (A. H. II 38).
125. **Lasse Laurensson Finne.** s. lasse. laur-  
rensf. son. I lutande sköld, som uppår  
hjälm med två oxhorn, en bjälke.  
1419  $\frac{17}{4}$  (A. H. II 40).
126. **Thomas Petersson.** tomas. petar. son.  
I skölden en bjälke med underkant delande  
skölden i lika delar, af hvilka den undre är  
rakrutad.  
1419  $\frac{17}{4}$ , 1421  $\frac{25}{2}$  (A. H. II 39, 40, 43).
127. **Olof Svärd.** sigillū olaf swert. Vapen-  
bild som i nr 123.  
1419  $\frac{17}{4}$ , 1421  $\frac{25}{2}$  (A. H. II 39, 40, 43); 1425  $\frac{21}{6}$   
(bland Skoklosterbrevet i S. R. A.); 1445  $\frac{21}{7}$ , 1451  $\frac{25}{3}$   
(A. H. III 38, 39, IV 8).
128. **Hartvik Dyker.** S' HARTWICH DY-  
KER. I skölden en högervänd sjöfågel.  
1418  $\frac{13}{6}$  (S. R. A.); 1419  $\frac{17}{4}$ , 1421  $\frac{25}{2}$  (A. H. II  
40, 43); 1425  $\frac{21}{6}$  (S. R. A.); 1432  $\frac{24}{7}$  (A. H. II 75).
129. .... **Persson,** rådman i Viborg. s....  
e. person. I skölden en sabel med spetsen  
uppåt.  
1421  $\frac{28}{2}$  (pappersbref i R. S. A.).
130. **Bengt Pogvisch,** riddare, höfvidsman på  
Åland. s' benedicti. pogwisch. militis. I  
lutande sköld en åt höger löpande varg.  
1421  $\frac{5}{3}$ , 1433  $\frac{15}{9}$  (D. R. A.).
131. **Jeppe Jonsson.** [s:ieppe i]jonison. Sköl-  
den skadad.  
1425  $\frac{21}{6}$  (bland Skoklosterbrevet i S. R. A.).
132. **Bengt Lydiksson (Djäken).** s' bent ly-  
dikeson. I en, af ett trehörnigt ornement  
omfattad, lutande sköld en knäböjande gestalt  
med örnhufvuden.  
1425  $\frac{21}{6}$  (bland Skoklosterbrevet i S. R. A.). Se ock  
nr 154 och 171.
133. **Niklis Kurck,** riddare. + s:nicholai:korka.  
I skölden en högervänd trana.  
1425  $\frac{21}{6}$  (S. R. A.).
134. **Håkan Frille,** häradshöfding i Haliko h.  
s' hakon....son. I delad, lutande sköld  
en växt med 3 grenad rot och tugrenad  
stjälk, hvardera grenen slutande med ett  
hjärtformigt blad; på hjälmen två korslagda  
armor (?); allt omfattadt af en aflång, fyrbla-  
dig ram.  
1426  $\frac{25}{11}$  (A. H. II 51).
135. **Nisse Karvala.** sigillū nisse carwal. I  
skölden ett skaftadt lindblad med spetsen  
uppåt.  
1426  $\frac{25}{11}$  (A. H. II 51).
136. **Magnus Japsson.** s. mangnus. iepesson.  
I skölden två från dess överkant till dess  
midt nedgående spetsar.  
1426  $\frac{25}{11}$  (A. H. II 51).
137. **Peder Olafsson.** s' peder:olefson. Skölde-  
märke som i nr 113.  
1426  $\frac{25}{11}$  (A. H. II 51).
138. **Jakob Joensson,** »gudsbonde». s. [ix]cop  
iohansson. Sköldemärket bortnött.  
1427  $\frac{17}{2}$  (A. H. II 53).
139. **Hans Hamborg.** s. hans. hambordh. I  
skölden två uppräckta armar med utåtböjda  
händer.  
1427  $\frac{8}{9}$ , 1434  $\frac{17}{8}$  (A. H. II 54, 81).

140. **Niklis Å[1]andsson (?) Djäken**, underlagman på Åland. *niglis aeransson*. I lutande sköld, omgivnen af en gotisk trehörning, en tornerhjälm med tvänne horn omfattande en 5-uddig stjärna.  
*1422 15/8* (R. S. A.); *1428 13/10*, *1431 23/1*, *25/4* (A. H. II 55, 62, 63); *1431 14/9*, *14/10*, *6/11* (A. H. II 65, 66, 67); *1432 18/1*, *1432 14/5*, *1433 2/12*, *1438 1/9* (A. H. II 70, 74, 80, 92).
141. **Björn Pedersson Djäken** \*. *s' born . pedersson*. I skölden låret af ett vilddjur med upplyftad ram.  
*1430 15/2* (A. H. II 57). Jfr nr 173.
142. **Jöns Dansson**, väpnare. *iohās denson*. I skölden, omfattad af en gotisk trehörning, en vänstervänd, beväpnad arm.  
*1430 15/2* (A. H. II 57).
143. **Cecilia Filpusdotter**, änka efter herr Niklis Kurck. \* *S' CECILIA FILP'DOT*. Skölden tre gånger styckad; 1:sta och 3:de banden belagda med en ormliknande slinga.  
*1430 25/11* (S. R. A.).
144. **Gisle Storbjörnsson**, väpnare. *s. gifflé . storbjör . son*. I lutande sköld ett armborst med kolfven uppåt.  
*1431 25/4*, *5/8*, *1432 16/1* (A. H. II 63, 64, 70); *1432 23/1*, *1433 2/12*, *1438 1/9* (II 71, 80, 92).
145. **Henrik Gorieshagen**, fogde på Kastelholm. *sigilū:hinricus:gorishagin*. I skölden ett träd.  
*1422 15/8* (R. S. A.); *1431 5/8* (A. H. II 64).
146. **Mårten Djäken**. *s: martén diekn*. I skölden en ginbalkvis lagd fisk.  
*1431 14/9* (A. H. II 65).
147. **Henrik Bidz** den äldre, riddare, lagman i Söderfinne. *s: henrik bidz*. I lutande sköld en högervänd bock i språng; på hjälmen ett strålande föremål.  
*1432 24/7*, *1442 11/2* (A. H. II 75, III 15); *1442 9/5*, *1450 2/8* (II 99, III 87).
148. **Otto Hennekasson Pogwisch**, höfvidsman på Kastelholm. *s. otto : poggwisch : hennekasson*. I lutande sköld en lopande varg.  
*1433 18/1*, *1433 7/4*, *1433 2/12* (A. H. II 76, 77, 80).
149. **Sone Sonesson (Stålarm)**, lagman i Norrfinne. *s' sunne . sunason . lagman*. I lutande sköld en högervänd beväpnad arm; på hjälmen en rakt uppsträckt arm.  
*1437 11/6*, *19/6*, *27/6* (A. H. II 86, 87, 88); *1438 14/6*, *1438 3/7*, *4/7* (II 89, 90, 91); *1442 3/2*, *22/8*, *1444 1/6* (III 14, 21, 28); *1445 17/1*, *1445 7/3* (III 34, 35, 36). Se ock nr 110.
150. **Niklis Olafsson (Stjernkors)** till Särkilaks. *nicolaus: olaffson*. I skölden, omfattad af gotisk trehörning, ett likarmadt kors öfver en sexuddig stjärna.  
*1437 11/6*, *19/6*, *1438 14/6* (A. H. II 86, 87, 89); *1444 1/6*, *1445 25/3*, *1446 16/1* (III 28, 37, 44); *1446 25/7*, *1446 8/10* (III 49, 51).
151. **Matts Mårtensson**, lagman i Norrfinne. *s. mates . martenson*. I skölden en liggande gren sändande uppåt två skaftade löf och nedåt ett sådant.  
*1437 11/6*, *19/6*, *1438 14/6* (A. H. II 86, 87, 89); *1440 10/16* dec. (S. R. A.); *1444 23/9*, *1446 25/7*, *1448 21/10* (III 32, 33, 49, 70); *1448 21/10*, *1449 3/3*, *1451 17/3* (III 71, 76, IV 7).
152. **Niklis Olafsson (Tavast)**. *s' [niklis] olaff . son*. I skölden en högervänd arm.  
*1438 1/9* (A. H. II 92). Se ock nr 116 och 121.

153. **Simon Körning**, fogde på Kastelholm. **\*s' symun . horni**. I skölden en med tre sparrar belagd balk.
- 1438<sup>1/9</sup> (A. H. II 92).
154. **Bengt Lydiksson (Djäken)**. [s] benth<sup>y</sup> lydekeson. I lutande sköld en knäböjande, bedjande gestalt med örnhufvud; på hjälmen samma figur; allt inom oval, fyrbåig ram.
- 1440<sup>10/16</sup> dec. (S. R. A.). Se ock nr 132 och 171.
155. **Jakob Frese**, borgmästare i Åbo. **sig[er]l-lum . iacop . brese**. I den af en gotisk trehörning omfattade skölden 2 balkvis lagda strömmar.
- 1441<sup>28/5</sup>, 1442<sup>4/7</sup>, 1443<sup>25/6</sup>, 1447<sup>29/5</sup> (A. H. IV 4, VI 3, III 23, 55); 1448<sup>1/5</sup>, 1448<sup>20/6</sup>, 1449<sup>2/7</sup>, 1450<sup>2/7</sup> (III 65, 66, 79, 86).
156. **Henric Klasson (Djäken)**, riddare. **s' henrich . clauffson**. Bild som i nr 154.
- 1442<sup>11/2</sup>, 1450<sup>11/10</sup>, 1452<sup>23/2</sup>, <sup>3/5</sup> (III 15, 88, IV 13, 16). Se ock nr 169.
157. **Finvid Jönsson till Finnilä**. **s . finbit . ioan . son**. I skölden två bjälkar.
- 1442<sup>4/4</sup>, <sup>23/4</sup> (A. H. III 18, 19, 20).
158. **Filpus Jönsson till Isokylä**, väpnare. **s . filpus ionesson**. I lutande sköld ett jägarhorn med spets åt vänster.
- 1442<sup>24/5</sup>, <sup>7/3</sup>, 1442<sup>12/3</sup> (A. H. II 100, III 16, 17); 1443<sup>24/3</sup>, 1444<sup>3/8</sup>, 1446<sup>6/3</sup> (III 22, 30, 46); 1451<sup>8/9</sup>, 1456<sup>1/3</sup>, 1457<sup>8/4</sup> (IV 12, 27, 33).
159. **Hans van der Arssen + S' HANS.VAN DER . ARSSEN**. I skölden 16 snedrutor under ginstam, bjälkvist ställda 7 . 5 . 3 . I.
- 1442<sup>24/5</sup> (A. H. II 100); 1459<sup>7/10</sup> (pappersbr. i S. R. A.); å hvardera stället använt af sigillegarens son, väpnaren Jöns Hansson af Villilä.
160. **Greger Andersson (Garp) af Koskis**, väpnare. **s' gregors . andrisson**. I skölden sex trappgaflar, ginbalkvis ställda 3 . 3, med baserna mot hvarann men åtskilda af ett stränglikt mellanrum,
- 1443<sup>24/3</sup>, 1445<sup>7/3</sup>, <sup>25/3</sup> (III 22, 36, 37). Se ock nr 166.
161. **Birgitta Magnusdotter**. **s : birgitte magnus : dotter**. I skölden tre hjärtan, ställda 2 . I.
- 1444<sup>10/5</sup> (A. H. III 27).
162. **Peder Påvalsson Karpalain**, häradshöfding i Masku. **peder pavalso**. I den af en gotisk trehörning omfattade skölden ett likarmadt, utsvängdt kors öfver en sexuddig stjärna.
- 1444<sup>1/6</sup>, <sup>31/8</sup>, 1445<sup>17/1</sup>, 1446<sup>16/1</sup> (A. H. III 28, 31, 34, 35, 44); 1446<sup>6/3</sup>, <sup>8/10</sup>, 1447<sup>27/3</sup> (III 46, 51, 54); 1447<sup>22/6</sup>, 1448, 1449<sup>4/2</sup>, <sup>31/5</sup> (III 60, V 79, III 74, 78); 1449<sup>8/9</sup>, 1450<sup>2/8</sup>, 1451<sup>25/3</sup> (III 84, 87, IV 8); 1451<sup>17/1</sup>, 1452<sup>23/2</sup>, 1453<sup>11/2</sup> (IV 10, 13, 17); 1454<sup>12/3</sup> (Å. H. M.); 1454<sup>10/6</sup>, <sup>15/6</sup>, 1456<sup>22/10</sup> (IV 21, 22, 24, 29); 1459<sup>4/3</sup>, <sup>9/12</sup>, 1462<sup>18/3</sup> (A. H. IV 42, 44, V 5); 1462<sup>3/8</sup>, <sup>22/8</sup>, 1465<sup>8/4</sup>, (V 6, 7, 13).
163. **Bengt Krok**, väpnare. **s . baenct . krok**. I skölden en ginbalkvis lagd gren med två upprättstående hakar,
- 1444<sup>1/6</sup>, 1446<sup>6/3</sup> (A. H. III 28, 46).
164. **Lasse Bertilsson**, väpnare. **s . lasse . ber-tel . son**. I skölden en sexuddig stjärna mellan två vågräta strängar.
- 1444<sup>23/9</sup> (A. H. III 32, 33); 1447<sup>29/5</sup>, 1451<sup>17/3</sup> (III 55, IV 7).  
Sigillet under de tre förstnämnda urkunderna är från en litet mindre stamp, som lämnat liknande, men något otydligare aftryck.

165. **Tuve Niklisson (Frille?)**, häradshöfding i Söderfinne. **s' tufe niklisson**. I tudelad sköld, omfattad af en trehörning, en växt med tregrenad rot och två skaftade lindlöf. 1444 <sup>23</sup>/<sub>9</sub> (A. H. III 32, 33).
166. **Greger Andersson (Garp)** af Koskis, häradshöfding i Vemo. **s' gregors . andrefsson**. I skölden sex trappgaflar ställda balkvis 3 . 3, med spetsarne uppåt. 1446 <sup>16</sup>/<sub>1</sub>, 1446 <sup>8</sup>/<sub>10</sub>, 1447 <sup>30</sup>/<sub>1</sub> (A. H. III 44, 51, 53); 1448, 1449 <sup>4</sup>/<sub>2</sub> (V 79, III 75). Se ock nr 160.
167. **Håkan .... sson Skytte**. **s. haquon . .... sson**. En vänster-arm(?) i klufven(?) sköld. 1446 <sup>23</sup>/<sub>1</sub> (A. H. III 45).
168. **Ragvald Stigulfsson**, häradshöfding i Pikis. **s. rabbalt . stygblfsson**. I skölden en ström. 1446 <sup>23</sup>/<sub>1</sub>, 1451 <sup>17</sup>/<sub>3</sub>, 1456 <sup>19</sup>/<sub>11</sub> (A. H. III 45, IV 7, 30).
169. **Henrik Klasson (Djäken)**, riddare, lagman i Norrfinne. **s. henridci classon milit.** I lutande sköld en knäböjande, bedjande gestalt med örnhufvud; på hjälmen samma figur; allt inom oval, fyrbladig ram. 1446 <sup>25</sup>/<sub>7</sub>, 1447 <sup>22</sup>/<sub>8</sub>, <sup>16</sup>/<sub>7</sub> (A. H. III 49, 60, 61); 1447 <sup>14</sup>/<sub>10</sub>, 1448 <sup>5</sup>/<sub>2</sub>, 1449 <sup>31</sup>/<sub>5</sub> (III 62, 63, 78); 1449 <sup>24</sup>/<sub>12</sub>, 1451 <sup>25</sup>/<sub>3</sub> (VI 158, IV 8). Se ock nr 156.
170. **Margit Vibrudzdotter Kortuma**, hustru till väpnaren Bengt Krok (nr 163). **s: marghit: vibrudz: dott.** I lutande sköld en ginbalkvis ställd växt med tregrenad rot och upptill tregrenad stjälk. (Måhända en dåligt graverad lilja.) 1446 <sup>8</sup>/<sub>10</sub> (A. H. III 51).
171. **Bengt Lydiksson (Djäken)**, häradshöfding i Öfre Satakunta. **sigillum . bent . lodekeffson**. Sigillet i öfrigt som nr 169. 1447 <sup>30</sup>/<sub>1</sub>, <sup>3</sup>/<sub>6</sub>, 1448 <sup>5</sup>/<sub>2</sub>, 1459 <sup>4</sup>/<sub>3</sub> (A. H. III 53, 58, 63, IV 42). Se ock nr 132 och 154.
172. **Jusse Olofsson (Stenbock)** i Kariskylä, väpnare. **s. ions . olaffson**. Delad sköld med en ur nedra fältet uppkommende bock. 1447 <sup>27</sup>/<sub>3</sub> (A. H. III 54). Se ock nr 222.
173. **Erengisle Björnsson**. **s exengisl . biornsson**. I skölden (såvidt man af det skadade originalet kan skönja) en uppsträckt rofågelfot. 1447 <sup>28</sup>/<sub>4</sub> (S. R. A.).
174. **Bengt Hamar**, väpnare. + **s. bent . hamar**. Skölden fyra gånger klufven. 1447 <sup>29</sup>/<sub>5</sub>, <sup>19</sup>/<sub>6</sub> (A. H. III 55, 59). Enligt Peringskölds »genealogiska efterättelser« förde han i sigillet under ett bref af <sup>6</sup>/<sub>1</sub> 1455 på skölden en hjälm med två buffelhorn.
175. **Olof Bock**. **sigillum olai buk**. I skölden ett bockhufvud med hals. 1447 <sup>19</sup>/<sub>6</sub> (A. H. III 59).
176. **Frille Håkansson**, väpnare. **s' frelle . hakenson**. I lutande sköld en ört med två skaftade lindlöf från tregrenad rot; på hjälmen två hvarann korsande armar, hvardera hållande en fjäder (?). 1447 <sup>31</sup>/<sub>5</sub> (A. H. III 56); 1449 (D. R. A.); 1457 <sup>24</sup>/<sub>6</sub> (G. M. 28).
177. **Margareta Hartviksdotter**, hustru till Bengt Hamar (nr 174). **s margarete hartfika dotter**. Ett kugghjul med tre ensidigt ställda ekrar öfverlagt en sköld, som omfattas af hjulets omkrets. 1447 <sup>19</sup>/<sub>6</sub> (A. H. III 59).

178. **Hartvik Japsson (Garp)**, häradsdsh. i Vemo. \* s \* hartidy iop \* son \* I skölden tre trappaflar ställda 2 . 1 med baserna mot en balkvis lagd kafle.
- 1447 <sup>19</sup>/<sub>6</sub> (A. H. III 59). Se ock nr 185, 188 och 213.
179. **Anna Torkilsdotter**, enka efter Hans van der Arssen (nr 159). s. anna thorkilfdotter. En svanhals (?) böjande sig åt höger omkring en i sköldens midt belägen kula.
- 1447 <sup>14</sup>/<sub>10</sub> (A. H. III 62).
180. **Bengt Mårtensson**, t. f. lagman i Norrfinne. s. bent : martenson. I lutande sköld en framåtvänd uggla; på hjälmen fem af en ring omfattade fjädrar (?).
- 1448 <sup>5</sup>/<sub>2</sub> (A. H. III 63)..
181. **Olof Brodersson**. s. olaff brodhurson. Lutande sköld med utplånat vapenmärke; på hjälmen två buffelhorn.
- 1448 <sup>21</sup>/<sub>10</sub> (A. H. III 70, 71).
182. **Vitike Assersson**. s. witic. asserson. I skölden en femuddig stjärna omsluten af en liggande halvmåne.
- 1448 <sup>21</sup>/<sub>10</sub> (A. H. III 70, 71).
183. **Anders Jönsson**, väpnare. s. andree ionisson. Skölden styckad af en, två klöfverblad bildande, skura; högra fältet höjdt öfver det andra.
- 1449 <sup>4</sup>/<sub>2</sub> (A. H. III 74).
184. **Herman Vorste**. S' HERMAN:VORSTE. I skölden en åt höger löpande, tillbakaseende ulf (?).
- 1449 <sup>20</sup>/<sub>7</sub> (A. H. III 80), där sigillet användts af Engelbrekt glasmästare.
185. **Hartvik Japsson (Garp)**, häradsdsh. i Masku. s. hartik iapson. I lutande sköld fem trappaflar, ställda 3 . 2, de nedre såsom sköldfot; på hjälmen två buffelhorn.
- 1450 <sup>2</sup>/<sub>8</sub> (A. H. III 87); 1451 <sup>4</sup>/<sub>5</sub> (H. U. B.). Se ock nr 178, 188 och 213.
186. **Hans Andersson**. s. hans andresson. I lutande sköld ett otydligt, upprätt föremål, sannolikt en knuten näfve, som ock förekommer å hjälmen.
- 1450 <sup>11</sup>/<sub>10</sub> (A. H. III 88).
187. **Peder Svärd**, väpnare. s. pedar. swerd. I lutande sköld ett liggande svärd mellan tre sexuddiga stjärnor, ställda 2 . 1; å hjälmen två dylika stjärnor.
- 1451 <sup>25</sup>/<sub>3</sub> (A. H. IV 8).
188. **Hartvik Japsson (Garp)**, häradsdsh. i Vemo, sedan lagman i Norrfinne. s. hartvikii. I den med hjälm krönta, lutande skölden fem trappaflar, ställda 3 . 2 med baserna mot en balkvis lagd kafle.
- 1451 <sup>17</sup>/<sub>7</sub>, 1459 <sup>4</sup>/<sub>3</sub>, <sup>9</sup>/<sub>12</sub> (A. H. IV 10, 42, 44); 1463 <sup>22</sup>/<sub>7</sub>, 1471 <sup>10</sup>/<sub>3</sub>, 1476 <sup>5</sup>/<sub>11</sub> (V 8, 30, 40); 1480 <sup>8</sup>/<sub>10</sub>, 1486 (V 47, 62); 1486 <sup>20</sup>/<sub>4</sub> (S. R. A.); 1486 <sup>16</sup>/<sub>6</sub> (A. H. V 65). Se ock nr 178, 185 och 213.
189. **Olof Jönsson**, borgmästare i Nådendal. s. olaf. ion. son. I den med oprydd hjälm krönta, lutande skölden en bjälke.
- 1452 <sup>23</sup>/<sub>2</sub> (A. H. IV 13).
190. **Filpus Ivarsson**, höfvidsman på Raseborg. s. filphus ivarson. Lutande sköld med tre uppåtvända spetsar; på hjälmen två buffelhorn.
- 1452 <sup>5</sup>/<sub>7</sub>, 1455 <sup>17</sup>/<sub>24</sub> juli (F. S. A.).

191. **Abraham Persson**, häradshöfding i Raseborgs län. I lutande sköld en växande bock(?); på hjälmen buffelhorn.  
*1455 6/1* (pennteckning uti Peringskölds genealogiska saml. i S. R. A.).
192. **Björn Ragvaldsson**, häradshöfding i Raseborgs östra härad. *sigillu beorn rabals.* I lutande sköld ett likarmadt kors över sexuddig stjärna; på hjälmen ett kors.  
*1452 5/7, 1455 17/24 juli, 1466 17/2* (F. S. A.).  
 Den under stjärnan synliga, krokiga figuren, hvars öfre ända på originalen sammangår med den af skölden afbrutna inre cirkeln, torde bero på en »slapsus» vid sigillstampens gravering.
193. **Kristiern Frille**, väpnare. *s. crifftiarn. frille.* I delad sköld en ört med tregrenad rot och två skaftade lindlöf.  
*1457 24/6* (G. M. 28). Se ock nr 214.
194. **Henrik Tavast**, väpnare. *s. henr[ik] thåvåft.* I lutande sköld en väpnad arm; på hjälmen en uppstående hand med två uppräckta finger.  
*1457 24/6* (G. M. 28).
195. **Karl Mattsson**, domare i östra Nyland. *s. karoli mattisson.* I lutande sköld en växande munk; på hjälmen samma figur.  
*1457 9/9* (A. H. I 25, pennteckning).  
 Uti Brocmans i Vitt. hist. o. ant. akad. i Stockholm befintliga diplomatarium, band 4, finnes under en urkund af *1421 17/2* (A. H. II 44) en grof teckning visande i skölden en sporre(?) stående på en sköldfot. Utan tvifvel har någon otydlighet hos originalen vällat, att den halva munken för tecknaren tagit utseende af nämnda figur.
196. **Knut Olofsson**, häradshöfding i Raseborgs västra härad. *s. [knut] olaff. son.* I skölden en sned spets från vänster.  
*1457 18/10* (F. S. A.).
197. **Anna Jönsdotter**, änka efter Greger Andersson (Garp, nr 166). *s. anna. iones. dotter.* I skölden ett ginbalkvis ställdt renhorn.  
*1458 10/12, 1459 9/12* (A. H. IV 41, 44).
198. **Arvid Klasson (Djäken)**, riddare. *s. arwidh. clabsson.* I lutande sköld en knäböjande, bedjande gestalt med örnhufvud; på hjälmen samma figur; allt inom oval, fyrbladig ram.  
*1459 4/3* (A. H. IV 42).
199. **Hans Lindener**. *s. igillu hans:linidener.* I skölden två korslagda korsstafvar med en lilja i 2:dra och 3:dje hörnet.  
*1459 4/3* (A. H. IV 42).
200. **Donhof Kalle**, väpnare. *s. donhof kalle.* I lutande sköld en schackspelrutad bjälke uppåräende en sexbladig ros; på hjälmen sex utbredda fåglarfjädrar.  
*1459 9/12* (A. H. IV 44). Jfr Arnt Kalles sigill, nr 229 uti »Siegel aus dem Revaler Rathsarchiv» von E. von Nottbeck.
201. **Tord Karpalain**, väpnare. *s. [to]re. [h]arpa- pela.* Inom fyrbågad oval en utplånat sköld med hjälm uppåräende två buffelhorn.  
*1460 25/2* (A. H. VI 23, pappersbr.).
202. **Jeppe Andersson**, i Haliko. *s. ieppe andersson.* I skölden en knuten hand; på hjälmen samma figur.  
*1461 2/3, 1464 26/2, 1465 8/4* (A. H. V 3, 10, 13);  
*1479 9/5* (V 46; där begagnadt af Hartvik Japsson).  
 Det först anförda sigillet är ett aftryck från en annan stamp, men skiljer sig blott genom några små oväsentligheter från det här afbildade.
203. **Sten Henriksson**, häradshöfding i Pikis härad. *s:sten henrichson.* I lutande sköld ett renhufvud; på hjälmen två renhorn.

1462<sup>18/3</sup> (A. H. V 5); 1466<sup>7/1</sup> (S. R. A.); 1468<sup>3/3</sup>, 1472<sup>26/2</sup> (V 26, 33); 1472<sup>1/3</sup>, 1472<sup>27/6</sup>, 1476<sup>14/9</sup> (V 35, 36, 39); 1477<sup>6/5</sup>, 1478<sup>1/11</sup>, 1480<sup>8/10</sup> (I 31, teckning, V 45, 47); 1486<sup>19/3</sup>, <sup>2/7</sup> (S. R. A.); 1486<sup>18/11</sup>, 1490<sup>28/10</sup>, <sup>21/12</sup> (A. H. V 66, 90, 95).

204. **Jöns Djäken**, t. f. lagman i Söderfinne.  
**s' ionis. diekn.** Skölden, omfattad af en trehörning, belagd med tre bjälkvise ställda strängar, af hvilka den öfversta sammangår med sköldkanten.
- 1462<sup>6/4</sup> (S. R. A.).

205. **Jeppe Pedersson**, fogde på Tavastehus.  
**s: iappe padherson.** I lutande sköld två buffelhorn; på hjälmen likaså.
- 1463<sup>30/10</sup> (S. R. A.); 1471<sup>12/6</sup> (A. H. V 31).

206. **Hans Bengtsson (Fincke)**. **s: iohanis: bentson.** I skölden två sparrar, af hvilken den öfre uppbär två mot hvarann vända fåglar; på hjälmen två vingar.
- 1463<sup>30/10</sup>, 1470<sup>27/6</sup> (S. R. A.); 1471<sup>12/6</sup>, <sup>15/6</sup> (A. H. V 31, 32).

207. **Klas Kurck**, häradshöfding i Birkala. **s. claus. korke.** I den med hjälm översatta, lutande skölden ett liggande svärd mellan tre femuddiga stjärnor, ställda 3 och 2 med baserna mot en bjälkvise lagd kafle; på hjälmen två buffelhorn.
- 1466<sup>7/1</sup> (S. R. A.).

208. **Hans Pedersson**, häradshöfding i Hattula. **s: hans: pedr: son.** I lutande sköld ett par fågfötter; på hjälmen två buffelhorn.
- 1466<sup>2/10</sup> (S. R. A.); 1471<sup>12/6</sup>, <sup>15/6</sup> (A. H. V 31, 32).

209. **Jusse Olofsson**. **[io]nis: olafson.** Vapenmärket å den med hjälm översatta skölden utplånat.
- 1466<sup>2/10</sup> (S. R. A.).

210. **Ärland Järlsson**. Omskriften otydlig, äfvenså vapenmärket (knäböjande gestalt?); på hjälmen två buffelhorn.

1466<sup>2/10</sup> (S. R. A.).

211. **Jöns Filpusson** till Isokylä, väpnare. **s. iohannis. philippison.** I skölden ett gehängförsedt jägarhorn med spets åt vänster.
- 1466<sup>14/10</sup>, 1484<sup>21/7</sup>, 1487<sup>3/2</sup> (A. H. V 19, 55, 68); 1491<sup>9/7</sup>, 1493<sup>26/5</sup> (V 96, 97, 101); 1495<sup>28/6</sup>, 1497<sup>17/5</sup> (V 105, 108).

212. **Olof Kirves**, väpnare. **s + olabi + kirbes.** I lutande sköld ett likarmadt kors öfver en sexuddig stjärna, till vänster åtföljda af ett nedvänt yxhufvud.
- 1468<sup>1/5</sup>, 1469 (A. H. V 25, 28).

213. **Hartvik Japsson (Garp)**, lagman i Norrfinne. **s. ha[rt]ik:[rap]sson.** I lutande sköld fem trappgaflar ställda 3 och 2 med baserna mot en bjälkvise lagd kafle; på hjälmen två buffelhorn.

1468<sup>1/5</sup>, 1469, 1484<sup>18/12</sup> (A. H. V 25, 28, 56). Se ock nr 178, 185 och 188.

214. **Krister Frille**, lagman i Söderfinne. **s. krissfi + + arni frille.** I lutande sköld en ört med tregrenad rot och en stjälk, hvars tvänne grenar sluta med ett lindlöf; på hjälmen två korslagda armar hållande hvar sitt bladknippe.

1469, 1469<sup>2/10</sup> (A. H. V 28, 27); 1472<sup>18/19</sup> januari (F. S. A.); 1472<sup>29/2</sup> (A. H. V 34). Se ock nr 193.

215. **Olof Tuvesson (Frille?)**, välboren man. **s ol[a]ber twifson.** Sköldemärke liknande föregående, men skölden här delad.

1469<sup>2/10</sup> (A. H. V 27); 1472<sup>18/19</sup> januari (F. S. A.).

216. **Torsten Björnsson**, häradshöfding i Masku. **s. torsten biornson.** I lutande sköld en i

- förhållande till denna ginbalkvis, på rygg lagd oxe (?); på hjälmen fem fjädrar.  
1471 <sup>10</sup>/<sub>3</sub>, 1482 <sup>14</sup>/<sub>4</sub> (A. H. V 30, 53).
217. **Nils Pedersson**, väpnare. **§. nīls pæder.**  
**ſon**. I lutande sköld, som uppbär en hjälm, ett gehängförsedt jägarhorn med spets åt vänster.  
1471 <sup>10</sup>/<sub>3</sub> (A. H. V 30).
218. **Olof Jakobsson**, rådman i Åbo. **§. olaff.**  
**iacopsøn**. I skölden ett långhalsadt, vänstervändt fågelhufvud (?).  
1471 <sup>15</sup>/<sub>6</sub>, 1472 <sup>27</sup>/<sub>6</sub> (A. H. V 32, 36).
219. **Magnus Hansson**. **§. m[ag]ni. h[a]n. ſon**. Lutande sköld med utplånadt märke; på hjälmen ett renhorn(?) mellan tvärna pålar(?).  
1472 <sup>29</sup>/<sub>2</sub> (A. H. V 34).
220. **Jeppe Pedersson (Ille)**, lagman i Söderfinne. **§. ieppe peder. ff** I lutande sköld en högervänd, väpnad arm med lilja i handen; på hjälmen samma figur.  
1472 <sup>1</sup>/<sub>5</sub> (A. H. V 35); 1477 (F. S. A.); 1477 <sup>6</sup>/<sub>5</sub> (A. H. I 31, teckning).
221. **Pelle Pedersson**, väpnare. **pelle \* [perso]n.** I skölden en lilja.  
1472 <sup>27</sup>/<sub>6</sub> (A. H. V 36).
222. **Jöns Olofsson (Stenbock)**, väpnare. **§.**  
**ions oloffson**. En bock uppkommende ur den delade, lutande sköldens nedra fält; på hjälmen samma figur.  
1475 <sup>1</sup>/<sub>3</sub> (A. H. V 38). Se ock nr 172.
223. **Kort Hartviksson**, väpnare. Skölden delad af en kafle (trädgren?), som utsänder tre skaftade lindlöf, 2 uppåt och 1 nedåt.  
(Enligt pennteckning uti Peder Måansson Utters genealogiska samling i S. R. A.).
224. **Thomas Olofsson**, t. f. domhafvande. **§:**  
**thomas : olaf : ſon**. I sköldens 1:sta, 2:dra och 4:de hörn en sexuddig stjärna, i 3:dje hörnet en störtad halfmåne.  
1477 <sup>13</sup>/<sub>1</sub>, <sup>13</sup>/<sub>3</sub> (V 42, 44). Jfr nr 242, 243.
225. **Mårten Jönsson**, fogde på Åbo. **§. [marf]**  
**hen ionffson**. I lutande sköld ett högervänt hundhufvud; på hjälmen en stängel med tre fembladiga rosor.  
1477 <sup>21</sup>/<sub>2</sub> (A. H. V 43).
226. **Klas Henriksson (Horn)**, häradshöfding i Haliko, sedermera lagman i Söderfinne. **§. claus. henrikſon**. I lutande sköld ett horn med spets åt höger; på hjälmen en lilja mellan två buffelhorn.  
1477 <sup>21</sup>/<sub>2</sub>, 1480 <sup>8</sup>/<sub>10</sub> (A. H. V 43, 47); 1485 <sup>15</sup>/<sub>8</sub> 1491 <sup>20</sup>/<sub>7</sub> (V 57, 98); 1515 <sup>31</sup>/<sub>3</sub> (V 144, från en sämre stamp); 1519 <sup>11</sup>/<sub>11</sub> (U. U. B., otydl. aftr. fr. en mindre stamp).
227. **Lasse Jönsson**, välboren man, borgmästare i Åbo. **§ + laſſe + ions : ſon**. I lutande sköld under damascerasad ginstam femton sneda rutor, ställda bjälkväggar 7 . 5 och 3; på hjälmen två buffelhorn.  
1477 <sup>6</sup>/<sub>5</sub>, 1481 <sup>30</sup>/<sub>4</sub>, 1482 <sup>28</sup>/<sub>2</sub> (A. H. I 31, teckning; V 49, teckning; 51); 1486 <sup>19</sup>/<sub>3</sub> (S. R. A.); 1490 <sup>21</sup>/<sub>3</sub>; <sup>21</sup>/<sub>12</sub> (A. H. I 40, teckning; V 94).
228. **Joakim Fleming**, häradshöfding i Vemo. **§. ioakim. flemig**. I den fem gånger delade skölden åtta bysantiner ställda 3 . 3 . 2 i andra, fjärde och sjette fälten; på hjälmen två buffelhorn.  
1477 <sup>6</sup>/<sub>5</sub> (A. H. I 31, teckning); 1485 <sup>15</sup>/<sub>8</sub>, 1491 <sup>20</sup>/<sub>7</sub> (V 57, 98).
229. **Bengt Jönsson**, väpnare, borgare i Åbo. **§. bent. ionſon**. I lutande sköld ett lejon(?)-ansikte; på hjälmen två fannikor, hvars inåt

- vända dukar bära en stående, mot stången vänd halvmåne.
- 1479  $\frac{9}{5}$  (A. H. V 46).
230. **Erik Abjörnsson**, väpnare. **s . erik abjörnsson**. I lutande sköld en sparre öfverställd en liggande, högervänd pil; på hjälmen fem påfågelfjädrar.
- 1479  $\frac{9}{5}$  (A. H. V 46).
231. **Järl Jönsson** af Niemenpää, väpnare. **s . järl . ionif**. I lutande sköld två korslagda kvistar; på hjälmen troligen samma figur.
- 1482  $\frac{28}{2}$ , 1486  $\frac{23}{2}$  (A. H. V 51, 63).
232. **Ärland Nilsson** af Suontaka, väpnare. **s . erlant . niels . soen**. I lutande sköld en liggande halvmåne; på hjälmen samma figur.
- 1481  $\frac{22}{3}$ , 1494  $\frac{12}{2}$  (A. H. V 48, 103).
233. **Mårten Tuvesson (Frille?)**, väpnare. **s . marten . tve . son**. I delad sköld en växt med tregrenad rot och tugrenad stjälk, hvardera grenen ändande med ett lindlöf.
- 1481  $\frac{30}{4}$  (A. H. V 49, teckning).
234. **Gustaf Slatte**, väpnare. **s . götstaff : slatte**. I lutande sköld en sexuddig stjärna öfver en liggande halvmåne; på hjälmen samma märke.
- 1482  $\frac{28}{2}$  (A. H. V 51).
235. **Jöns Pedersson** i Niittu, väpnare. **s . iohan . pedher . son**. I lutande sköld en åt höger simmande fisk.
- 1482  $\frac{28}{2}$ , 1484  $\frac{21}{7}$ , 1486  $\frac{23}{2}$  (A. H. V 51, 55, 63). Det förstnämnda sigillet är från en annan stamp, hvars prägel dock ej uti något väsentligt skiljer sig från detta aftryck.
236. **Knut Bidz**, väpnare. **s . kanuti . biss**. I lutande sköld en åt höger springande bock; på hjälmen strutstjädrar(?).
- 1485  $\frac{15}{8}$ , 1491  $\frac{20}{7}$ , 1494  $\frac{12}{2}$  (A. H. V 58, 98, 103).
237. **Peder Lille** till Auttis, välboren man. **s . peder . lille**. En delad, lutande sköld ur hvars nedre hälft uppväxer en vildman med spjut; på hjälmen en dylik vildman hållande med hvardera handen en fänika.
- 1485  $\frac{5}{9}$  (A. H. V 60); 1486  $\frac{19}{3}$ ,  $\frac{20}{4}$ ,  $\frac{20}{6}$  (S. R. A.); 1486  $\frac{16}{6}$  (A. H. V 65).
238. **Matts Andersson** till Airelaks, väpnare. **s . mattis . andersson**. I skölden ett gimbalksvis ställdt renhorn.
- 1485  $\frac{5}{9}$  (A. H. V 60); 1486  $\frac{19}{3}$  (S. R. A.); 1486  $\frac{16}{6}$  (A. H. V 65).
239. **Johan Fleming**, befallningsman på Åbo. **s . iohā fleming**. Skölden fem gånger delad; 2:dra, 4:de och 6:te fältena besatta med bysantiner 3 . 3 . 2; på hjälmen två buffelhorn.
- 1491  $\frac{20}{7}$ , 1504  $\frac{20}{3}$  (A. H. V 98, 116).
240. **Ärland Andersson**, väpnare. **s . erland . anderss**. I lutande sköld en sexuddig stjärna, hvars öfversta spets löper ut i ett kors; på hjälmen en stjärna(?).
- 1486  $\frac{19}{3}$ ,  $\frac{2}{7}$  (S. R. A.).
241. **Erik Botvidsson**. **s . erici . botuidi**. I lutande sköld en högervänd arm; på hjälmen — — —?
- 1486  $\frac{20}{3}$  (S. R. A.).
242. **Thomas Olofsson**, t. f. domhafvande, väpnare. **s . tomfas olaf . son**. I sköldens 1:sta,

2:dra och 4:de hörn en sexuddig stjärna, och i 3:dje hörnet en växande halfmåne.

1487  $\frac{28}{1}$ , 1488  $\frac{12}{2}$  (A. H. V 67, 73). Se ock nr 224 och 243.

243. **Thomas Olofsson**, t. f. domhafvande. **s tomas . olaf . son**. I skölden tre bjälkväställda sexuddiga stjärnor öfver en liggande halfmåne.

1487  $\frac{24}{4}$ ,  $\frac{27}{7}$ , 1489  $\frac{15}{3}$  (A. H. V 70, 71, 81); 1490  $\frac{21}{3}$  (I 40; dålig handteckning visande en, antagligen till följd af originalets otydlighet, vanställd afbildning af detta sigill). Se ock nr 224 och 242.

244. **Henrik Bidz** den yngre, lagman i Norrfinne. \* **s \* henrik \* bisse**. I lutande sköld en åt höger löpande bock; på hjälmen fyra strutsfädrar.

1487  $\frac{24}{4}$ , 1489  $\frac{4}{2}$ , 1490  $\frac{21}{2}$  (A. H. V 70, 80, 83); 1491  $\frac{21}{7}$ , 1494  $\frac{12}{2}$ , 1498  $\frac{9}{10}$  (V 98, 103, III 69).

245. **Olof Balk**, välboren man. **[s. olaf.] balk.** Det synnerligen groft graverade sigillet visar en tre gånger delad sköld samt på hjälmen två buffelhorn.

1486  $\frac{16}{10}$  (S. R. A.); 1487  $\frac{18}{5}$  (U. U. B.).



Detta sigill har, såsom vidstående afbildning utvisar, blifvit intryckt i kupan af ett annat sigill, hvars prägel till en del blifvit blottad vid bortfallandet af en bit utaf det förra. Denna blottade del visar en månghörning sköldomfattning samt namnet magni.

246. **Bengt Olofsson**, häradshöfding i Nedre Satakunta, väpnare. **s : bent . olaf : son**. I

lutande sköld ett ginbalkvis ställdt renhorn; på hjälmen två buffelhorn.

1489  $\frac{4}{2}$ , 1490  $\frac{6}{4}$  (A. H. V 80, 85).

247. **Erik Ragvaldsson**, lagman i Norrfinne. **s erik ræwelf**. I lutande sköld en åt höger löpande fargalt; på hjälmen sju fänrikor.

1488  $\frac{12}{2}$ , 1489  $\frac{4}{2}$  (A. H. V 73, 80).

248. **Arvid Eriksson**, landsfogde i Norrfinne, häradshöfding i Masku. **s : arwtit : erikff**. I lutande sköld en sparre öfverställd en högervänd pil; på hjälmen fem skaftade fembladiga rosor (påfågelsfädrar?).

1489  $\frac{15}{3}$ , 1490  $\frac{21}{3}$  (A. H. V 81, I 40, handteckning).

249. **Rötger Olofsson**, väpnare. **s . roskil olafsonih (!)**. I skölden tre hjälmar(?), ställda 2 . 1. 1490  $\frac{21}{2}$  (A. H. V 83).

250. **Johan Kyle**, väpnare. **s . iohā kile**. I lutande sköld ett snedt kors (två korslagda horn?); på hjälmen två buffelhorn.

1490  $\frac{6}{4}$  (A. H. V 85). Å ett pappersbref af 1486  $\frac{17}{12}$  (A. H. VI 34) finnes ett fragment (visande endast hjälmen och början af omskriften) af ett något större sigill.

251. **Arvid Olofsson**, väpnare. **s . a[r]vid s[on]laffs**. I lutande sköld en växande halfmåne omslutande en sexuddig stjärna; på hjälmen samma figur.

1490  $\frac{20}{10}$  (A. H. V 91).

252. **Didrik Hansson**, slottsfolkde på Åbo. **s . didericī hans**. I lutande sköld tre liljer ställda 1 . 2; på hjälmen två buffelhorn, hvardera på utsidorna åtföljda af två liljer.

1491  $\frac{11}{1}$  (D. R. A.). Se ock nr 263 och 269.

253. **Matts Filpusson**, väpnare. **s : mattis philip.s.** I skölden sju tärningar ställda 3 . 3 . 1 under en ginstam; på hjälmen en sexuddig stjärna.  
1491 <sup>20</sup>/<sub>7</sub>, 1498 <sup>26</sup>/<sub>9</sub> (A. H. V 98, VIII 4).
254. **Peder Fleming**, häradshöfding i Masku. **s peter flemi.** Skölden med Flemingska vapenmärket; på hjälmen två buffelhorn.  
1515 <sup>4</sup>/<sub>4</sub>, 1517 <sup>27</sup>/<sub>3</sub> (A. H. V 145, 148).
255. **Jeppe Valdemarsson**, väpnare. **s . ieppe : waldemar . fn.** I lutande sköld en lilja öfver en fotangel.  
1492 <sup>30</sup>/<sub>6</sub>, 1493 <sup>26</sup>/<sub>5</sub>, 1495 <sup>28</sup>/<sub>6</sub>, 1497 <sup>17</sup>/<sub>5</sub> (A. H. V 100, 101, 105, 108); 1509 <sup>11</sup>/<sub>11</sub> (U. U. B.).
256. **Olof Jönsson**, häradshöfding i Sääksmäki. **s . olaf . ionsoen .** I den lutande skölden och på hjälmen en gren med 4 skaftade ollon.  
1498 <sup>26</sup>/<sub>9</sub> (A. H. VIII 4); 1498 <sup>26</sup>/<sub>9</sub> (G. M. 56); 1503 <sup>13</sup>/<sub>10</sub> (S. R. A.).
257. **Knut Eriksson (Kurck)**, häradshöfding i Norrbotten, sedermera lagman. **s . knut e[x]lk . f.** Den lutande skölden delad af en kafle mellan två med baserna mot densamma ställda sjöblad; på hjälmen två buffelhorn (omfattande ett sjöblad?).  
1498 <sup>26</sup>/<sub>9</sub>, 1511 <sup>5</sup>/<sub>3</sub> (A. H. VIII 4, V 130); 1518 <sup>4</sup>/<sub>9</sub> (U. U. B.); 1523 <sup>4</sup>/<sub>7</sub> (S. R. A.).
258. **Kristiern Pedersson**, häradshöfding i Hollola. **cristiern ped'son .** I den med hjälm översatta, lutande skölden en växande ulf(?).  
1499 <sup>4</sup>/<sub>11</sub> (A. H. V 112); 1501 <sup>27</sup>/<sub>1</sub> (S. R. A.); 1503 <sup>2</sup>/<sub>8</sub> (A. H. V 115).
- 258:a. **Sigfrid Andersson**, domare i Östra Nyland. Af sigillet finnes endast ett otydligt brottstycke kvar.  
1501 <sup>18</sup>/<sub>8</sub> (S. R. A.).
259. **Bengt Nilsson**, häradshöfding i Hattula härad. **s bencty nilson .** I den lutande skölden och på hjälmen en sexuddig stjärna.  
1503 <sup>12</sup>/<sub>3</sub>, <sup>13</sup>/<sub>10</sub> (S. R. A.).
260. **Åke Japsson**. [**s ake**] **ieppson .** I lutande sköld, som uppår en hjälm, två buffelhorn.  
1503 <sup>2</sup>/<sub>8</sub> (A. H. V 115).
261. **Henrik Stensson**, häradshöfding i Vemo härad, sedan lagman i Norrfinne. **s . henric stenson .** I en åt vänster lutande sköld ett renhufvud; på hjälmen två renhorn.  
1503 <sup>2</sup>/<sub>8</sub>, 1506 <sup>9</sup>/<sub>2</sub>, 1506 <sup>2</sup>/<sub>3</sub> (A. H. V 115, 125, 126); 1508 <sup>3</sup>/<sub>2</sub> (S. R. A.); 1509 <sup>13</sup>/<sub>1</sub>, 1510 <sup>17</sup>/<sub>3</sub>, 1512 ((A. H. V 127, 128, 134); 1513 <sup>4</sup>/<sub>1</sub>, 1515 <sup>31</sup>/<sub>3</sub>, 1517 <sup>27</sup>/<sub>3</sub> (V 135, 144, 148)).
- 261:a. **Densamme.** Signet med samma vapenmärke i en sköld, bakom hvilken framkomma, upptill och på sidorna, tre halvva liljer.  
1512 <sup>16</sup>/<sub>5</sub>, 1513 <sup>18</sup>/<sub>10</sub> (pappersbr. G. M. 298, 336).
- 
262. **Niklis Ärlandsson**. **s nicolai erlantson .** Inom en ram af sex inåtvända bågar en sköld med en liggande halfmåne.  
1503 <sup>13</sup>/<sub>10</sub> (S. R. A.). Sigillet här begagnadt af hans broder Erik Ärlandsson.
263. **Didrik Hansson**, fogde på Åbo. **s . dirik hans .** I lutande sköld tre liljer ställda 1 . 2; på hjälmen en stjärna mellan två buffelhorn.  
1504 <sup>26</sup>/<sub>3</sub> (A. H. V 116). Jfr nr 252 och 269.
264. **Josef Pedersson**, fogde på Åbo. Inom en oval, utan sköld, ett vänstervändt ulf(?)

- hufvud (som väl shall vara hufvudet af en fargalt?)
- 1505  $\frac{25}{5}$ , 1506  $\frac{2}{2}$  (pappersbr. G. M. 118, 133). Se ock nr 268 och 271.
265. **Anna Hansdotter (Tott)**, enka efter Henrik Bidz d. y. Skölden belagd med ett likarmadt, upprätt kors.  
1506  $\frac{9}{18}$  febr. (A. H. V 125).
266. **Olof Olofsson(?)**. **s. olaf. ol(?)**.... I lutande sköld tre liljor ställda 1.2; på hjälmen en stjärna mellan två buffelhorn.  
1509  $\frac{11}{11}$  (U. U. B.).
267. **Sten Jopsson (Ille)**. I lutande sköld en arm uppårande en lilja, till vänster om hvilken märkes en bokstaf (?).  
1509  $\frac{11}{11}$  (U. U. B.).
- 267:a. **Påval Hermansson** på Kumo gård.  
  
 Det dubbeltryckta sigillet, hvars omskrift är oläslig, visar en sexuddig stjärna omfattad af en halfmåne.  
 Omkring 1510, slutet af mars (pappersbr. i D. R. A.)
268. **Josef Pedersson**, fogde på Åbo. I den med bokstäfverna I P öfverställda skölden det högervända hufvudet af en fargalt.  
 1508  $\frac{12}{6}$ , 1509  $\frac{2}{2}$  (G. M. 200, 221); 1510  $\frac{2}{4}$ ,  $\frac{13}{8}$   $\frac{22}{8}$  (G. M. 247, 258, 259); 1511  $\frac{9}{1}$ ,  $\frac{10}{3}$ , 1512  $\frac{22}{9}$  1516—17  $\frac{20}{3}$  (G. M. 273, 275, 309, 375), alla pappersbr. Se ock nr 264 och 271.
269. **Didrik Hansson**, fogde på Åbo. Uti den med bokstäfverna D H öfversatta skölden tre liljor ställda 1.2, snedt från vänster.  
 1511  $\frac{13}{9}$  (pappersbr. G. M. 288). Se ock nr 252 och 263.
270. **Kettile Påvalsson**, landsfogde i Österbotten. **s. ketl. povelse**. Uti skölden två ringar(?) bjälkvise ställda öfver ett I mellan två kular.  
 1512  $\frac{9}{3}$  (pappersbr. G. M. 296).
271. **Josef Pedersson**, fogde på Åbo. **iosep person**. I lutande sköld ett högervändt hufvud af en fargalt; på hjälmen en strutsfjäder mellan två fannikor.  
 1512  $\frac{24}{7}$  (A. H. V 132). Se ock nr 264 och 268.
272. **Jöns Larennsson**, väpnare. I lutande sköld två bjälkvise ställda strömmar; på hjälmen två buffelhorn.  
 1514  $\frac{7}{10}$  (A. H. V 142).
273. **Magnus Jonsson**, klosterfogde i Nåden-dal. **s magnus ionsson**. I lutande sköld två korslagda, uppåt vända pilar med en kula i korsets 2:dra och 3:dje vinkel.  
 1516  $\frac{8}{12}$  (A. H. V 146).
274. **Knut Thomasson**, väpnare. **s knut tho-mass**. I lutande sköld en stolpvis ställd taggig kvist; på hjälmen två buffelhorn.  
 1516  $\frac{8}{12}$  (A. H. V 146).
275. **Ärland Andersson** i Nummis, väpnare. **s erland. andersson**. I lutande sköld en högervänd arm.  
 1516  $\frac{8}{12}$  (A. H. V 146).
276. **Gödik Nilsson (Fincke)**, väpnare. **s. go-detii nilis**. I lutande sköld två sparrar, af hvilka den öfre uppår två mot hvarann vända fåglar; på hjälmen en dylik fågel.  
 1517  $\frac{4}{2}$  (A. H. V 147).

277. **Krister Klasson (Horn)**, höfvidsman på Åbo. **s** christ [klasson]. I skölden ett horn med spets åt höger; på hjälmen (en stjärna mellan?) två buffelhorn.

1517 <sup>27/3</sup> (A. H. V 148).

- 277:a. **Densammes** signet med samma vapenmärke (spets åt vänster) i skölden; ofvan denna bokstäfverna C K.



1517 <sup>27/3</sup>, <sup>16/5</sup>, <sup>30/11</sup> (pappersbr. G. M. 376, 379, 385).

278. **Gudmund Larsson**, häradshöfding i Hollola. **s:** go[dm]unt larson. I skölden en stjärna öfver en sparre.

1518 <sup>4/9</sup> (U. U. B.).

279. **Erik Nilsson**, väpnare. **s. erik. nielssø.** I lutande sköld en krona, hvarur uppväxa två divergerande strutsfädrar (?), på midten sammanhållna af en mindre krona (?).

1518 <sup>4/9</sup> (U. U. B.).

- 279:a. **Erik Fleming**, häradshöfding i Piikis. Sköld med Flemingska vapnet och bokstäfverna E F öfver skölden.

Sigillet har blifvit, på sätt vidstående afbildning utvisar, tryckt i Erik Nilssons sigill och är liksom detta tillplattadt.

1518 <sup>4/9</sup> (U. U. B.).

280. **Håkan Magnusson**, fogde i Borgå län. I den med H M översatta skölden högerhälften af en klufven lilja, hvartill med ryggen är fogad en uppåtvänd vinge.

1519 (pappersbr. i R. S. A.).

281. **Erik Persson**, i Pernå. I skölden öfre hälften af en lilja.

1519 (pappersbr. i R. S. A.).

282. **Rolof Mattsson**, höfvidsman på Viborg. I den klufna lutande skölden två bjälkar till höger och en omstörtad sparre till vänster. På hjälmen, sidosatt af bokstäfverna R M, en örninge.

1520 <sup>18/11</sup> (pappersbr. i R. S. A.).

283. **Niklis Skytte**, i tjänst hos biskop Arvid Kurck. I den med N M översatta skölden ett nedåtvändt blad.

1522 <sup>3/5</sup> (pappersbr. i R. S. A.).

284. **Nils Grabbe**, skeppshöfvidsman. I den med N G översatta skölden en uppsträckt arm hållande en dart.

1523 <sup>4/8</sup> (pappersbr. i R. S. A.).

- 284:a. **Matts Larsson (Creutz)**. I den med bokstäfverna M L öfverställda skölden ett andreaskors med en sexuddig stjärna i hvarje vinkel.



1525 (pennteckn. bland »Genealogica« i S. R. A.).

- 284:b. **Per Svenske**, fogde på Tavastehus. Klufven sköld med en upprätt vinge i det högra och hälften af en klufven lilja i det vänstra fältet; öfver skölden bokstäfverna P S.



1530 <sup>14/2</sup> (S. R. A.).

285. **Torsten Salomonsson (Ram)**. **[s.torsten fal]monso.** I skölden en roffågelfot trampande på en liggande halvmåne. På hjälmen påfågelfädrar (?).

1530 <sup>3/4</sup> (pappersbr. A. H. VI 70).

## LANDSKAP.

---

286. **Egentliga Finland.** S' TERRE : FINLANDIE . Jungfru Maria, med barnet i famnen, sittande på en tron med gotisk öfverbyggnad.

1326 <sup>29</sup>/<sub>5</sub> (R. S. A.); 1386 <sup>29</sup>/<sub>8</sub> (S. B. I 78); 1457 <sup>24</sup>/<sub>6</sub> (G. M. 28).

287. **Åland.** + S'. TERE . ALANDIE . ET . SCI . OLAVI . REGIS ≈ S:t Olof, med riksäpple i högra handen och bila i den vänstra, sittande på en tron; till höger om konungens hufvud en sexuddig stjärna, och under den uträckta högra armen en fembladig ros.

1326 <sup>29</sup>/<sub>5</sub> (R. S. A.); 1438 <sup>1</sup>/<sub>9</sub>, 1538 <sup>11</sup>/<sub>5</sub> (A. H. II 92, IX 10, pappersbr.).



Trettio år efter att det sista kända exemplaret af detta sigill blifvit tryckt kommer ett nytt »landsens signet» på Åland i bruk. Detta nya sigill, hvars utseende och medeltida karaktär ofvanstående bild visar, har med sin gâtliga omskrift gifvit anledning till mycket begrundande, utan att dock forskningen hittills lyckats gifva en fullt antaglig förklaring af densamma. (Se Styffes uppsats i Nordisk tidskr. 1852—53.) Sigillet, hvars grofva utarbeitning framträder än tydligare på originalen, visar samme krönte

konung Olof, men med omkastade attribut. Den märkliga omskriften lyder; + S' : BEATI : OLAWS(!) : DE STAMANS : WIC . Sannolikt har detta sigill ursprungligen icke tillhört Åland, men på grund af att det innehöll bilden af konung Olof, som var denna ögrupps skyddshelgon, blifvit, sedan man förlorat den äldre sigillstamplen, där införda, antagligen i form af en barbarisk efterbildning af originalet. Det förekommer första gången under Åländningarnas trohetsförsäkran åt konung Johan, gifven 1568 <sup>20</sup>/<sub>10</sub> (pappersorig. i S. R. A.) och begagnades ända till 1632 <sup>27</sup>/<sub>5</sub> (pappersorig. i F. S. A. n:r 2913), då det sista gången möter en i urkunderna, hvarefter det aflöses af ett mindre sigill med liknande bild, men med en omskrift, som, på grund af oriktig tolkning af den tidigare omskriften, fått följande vidunderliga lydelse: S : BEATI : OLAWS : DE : STAOZARSWIO (!). Sistnämnda sigilltyp, ehuru från en senare tid, begagnas ännu som ämbetssigill af domhafvanden på Åland.

288. **Nyland.** S' . DE . NYLANDIA . S:t Olof, med bila i högra handen, sittande på en tron med gotisk öfverbyggnad.

1326 <sup>29</sup>/<sub>5</sub> (R. S. A.).

289. **Tavastland.** + S' : ABITANCIVM . IN TAVASTIA . Kristus på korset mellan en växande halfmåne och en femuddig stjärna, allt på rutad botten med en punkt i hvarje ruta.

1326 <sup>29</sup>/<sub>5</sub> (R. S. A.).

290. **Satakunta.** S' . ABI[TANCIVM SATA]-GVNDIE. S:t Olof, med bila i högra handen, sittande på en tron med gotisk öfverbyggnad och trampande på ett troll (otydligt!), allt på rutad fond med en punkt i hvarje ruta.

1419 <sup>17</sup>/<sub>4</sub> (A. H. II 40).

## STÄDER.

---

291. **Åbo stad.** S[IGILLVM : BORGENS]IVM : IN : ABO . Ett A omgivet af fyra liljor.  
**1309**  $\frac{20}{6}$  (S. D. 1626).  
 Den här inom klammer slutna delen af omskriften är tillsatt efter ett fullständigt utritadt exemplar uti Peringskölds samling i S. R. A.
292. **Densamma.** + SIGILLVM : CIVITATIS \* ABOENSIS . Innehållet som i föregående.  
**1378**  $\frac{24}{6}$  (L. S. A.) förfullständigadt med ett i F. S. A. beftvligt gipsastryck.
293. **Densamma.** Omskrift och innehåll som i föregående.  
**1476**  $\frac{17}{5}$  (pappersbr. i D. S. A.; endast otydligt märke efter sigillet); **1490**  $\frac{13}{12}$ , **1491**  $\frac{20}{7}$ , **1498**  $\frac{26}{9}$  (V 93, 98, VIII 4).  
 Dessutom finnes ännu ett par typer af Åbo stads sigill. Den ena typen har en diameter af 35 mm, bild och omskrift som nr 292 och representeras af tre särskilda stampar, af hvilka aftryck finnas från resp. **1392**  $\frac{2}{7}$ , **1465**  $\frac{12}{19}$  juli, **1469**  $\frac{11}{5}$  (L. S. A.). Till denna grupp höra dock sigillen å urkunderna af **1382**  $\frac{13}{4}$  (H. U. B.); **1386**  $\frac{21}{4}$  (L. S. A.); **1405**  $\frac{2}{5}$ , **1483**  $\frac{10}{4}$ , **1489**  $\frac{14}{9}$ , **1491**  $\frac{11}{18}$  juli och **1492**  $\frac{28}{9}$  (pappersurk. i D. S. A.). Med undantag af det från **1483** hafva samtliga urkunder att uppvisa endast mer eller mindre tydliga märken efter resp. sigill. Den andra typen har en diameter af 28 mm. samt omskrift: SIGNETVM ABOENSSIS (!). I öfrigt som nr 293. **1424**  $\frac{8}{9}$  (pappersurk. i F. S. A.); **1523**  $\frac{8}{9}$ , **1524**  $\frac{13}{9}$  (pappersurk. i D. S. A., af det förra endast otydl. märke).
294. **Ulfsby stad.** + S' : CIVITATIS : WLPS : BYCENCIS . I fritt fält ett W.  
**1419**  $\frac{17}{4}$  (A. H. II 39, 40). Ett aftryck förekommer dock, enligt benäget meddelande af herr G. Lindström i Visby, uti Palmskölds topogr. saml. i Upsala, tom XIV.
295. **Viborgs stad.** sigillum : borgenfium . de : viborgh . I skölden ett W, hvaröfver tre bjälkvise ställda kronor.  
**1448**  $\frac{24}{4}$  (A. H. III 64); **1465**  $\frac{22}{7}$  (S. R. A.).
296. **Nådendals stad.** s : ciuitatis : ballis : graticie . I fritt fält boxtäfverna bg med en krona öfver.  
**1466**  $\frac{30}{1}$ , **1472**  $\frac{17}{9}$  (A. H. III 90, V 37); **1484**  $\frac{21}{7}$ , **1487**  $\frac{3}{2}$ , **1487**  $\frac{8}{4}$  (V 55, 68, 69); **1490**  $\frac{20}{7}$ ,  $\frac{21}{10}$ , **1491**  $\frac{9}{7}$  (V 87, 88, 96, 97); **1492**  $\frac{30}{6}$ , **1493**  $\frac{26}{5}$ , **1495**  $\frac{28}{6}$  (V 100, 101, 105); **1497**  $\frac{17}{5}$ , **1498**  $\frac{3}{10}$ , **1498**  $\frac{9}{10}$  (V 108, 109, III 69); **1504**  $\frac{7}{11}$ , **1505**, **1505**  $\frac{12}{5}$ ,  $\frac{26}{11}$  (V 121, 122, 123, 124); **1509**  $\frac{13}{1}$ , **1512**  $\frac{12}{6}$  (V 127, 131).
297. **Raumo stad.** sigillum : ciuitatis : raumens : Cirkeln kvadrerad af ett kors, och i hvarje fält ett x.  
**1490**  $\frac{21}{10}$  (A. H. V 88).
298. **Borgå stad.** SIGILLVM CIVITATIS IN BORGHA . Sköld med ett stående eldstål (?). (Odat. pappersbref från början af 1500-talet i R. S. A.).

## GILLE.

299. **Knutsgillet på Åland.** S' \* CONVIVI \* SANCTI \* KANVTI \* DE \* ALANDIA.  
Konung Knut, krönt samt med riksäpple i högra handen och spira i den vänstra, sit-

tande på en tron; fonden beströdd med stjärnor.

(Efter ett aftryck från en på galvanisk väg tagen kopia, tillhörig statsarkivarien K. A. Bomansson, af originalstampen i oldnordiska museet i Köpenhamn).

## OFRÄLSE MÄN.

300. S PETRI FINVISSON (Ålännings), rådman i Stockholm.

1380  $\frac{12}{2}$  (S. R. A.).

301. s'. ake : magnus : son, borgare i Åbo.  
1402  $\frac{11}{11}$  (A. H. II 13).

302. nicles ben[ct]son , jordegare i Virmo.  
1409  $\frac{1}{11}$  (A. H. II 24).

303. s' laurens raat , borgare i Åbo.  
1410  $\frac{21}{6}$  (A. H. II 26).

304. s' lawrenz watmal , borgare i Åbo.  
1414  $\frac{21}{9}$  (A. H. II 32).

305. [s] peter . van [inden], borgare i Åbo.  
1419  $\frac{2}{4}$  (A. H. II 38).

306. VINDVE (Finvid) LAFRINSON, på Åland.  
1427  $\frac{26}{7}$  (S. R. A.); 1431  $\frac{18}{1}$  (A. H. II 61); 1432  $\frac{23}{1}$  (A. H. II. 71).

307. s . knut . ionisson , domare på Åland.

1427  $\frac{26}{7}$  (S. R. A.); 1428  $\frac{13}{10}$ , 1429  $\frac{2}{12}$  (A. H. II 55, 56); 1431  $\frac{18}{1}$ ,  $\frac{25}{4}$ ,  $\frac{5}{8}$ ,  $\frac{14}{9}$ ,  $\frac{14}{10}$ ,  $\frac{6}{11}$ ,  $\frac{12}{11}$ ,  $\frac{19}{11}$  (II 61, 63—69); 1432  $\frac{16}{1}$ ,  $\frac{23}{1}$ ,  $\frac{1}{2}$ ,  $\frac{16}{3}$ ,  $\frac{14}{5}$  (II 70—74); 1433  $\frac{18}{1}$ ,  $\frac{7}{4}$ ,  $\frac{15}{8}$ ,  $\frac{2}{12}$  (II 76, 77, 79, 80).

308. Sveyka Pavel.

1430  $\frac{13}{7}$  (A. H. II 58).

309. Lasse Rogge, borgare i Åbo.

1434  $\frac{17}{8}$  (A. H. II 81).

310. [s . iaco]bi . ioen . son , borgare i Åbo.

1436  $\frac{21}{5}$  (A. H. II 84).

311. nisse . [i]onne . son Laydinen, borgare i Åbo.

1436  $\frac{21}{5}$  (A. H. II 84).

312. Henrik Skalenberg, borgare i Åbo.

1436  $\frac{21}{5}$  (A. H. II 84). Se ock nr 324.

313. S. GHERLACH. VR[EDAGH], borgare i Åbo.  
1436 <sup>21</sup>/<sub>5</sub> (A. H. II 84).
314. Alf Olofsson ? inbyggare på Åland.  
1438 <sup>1</sup>/<sub>9</sub> (A. H. II 92).
315. MATIAS . SCALEN : RC (o: Scalenberg), borgmästare i Åbo.  
1441 <sup>28</sup>/<sub>5</sub>, 1443 <sup>25</sup>/<sub>6</sub>, 1446 <sup>23</sup>/<sub>1</sub> (A. H. IV 4, III 23, 45);  
1450 <sup>8</sup>/<sub>9</sub>, 1452 <sup>17</sup>/<sub>3</sub> (IV 6, 14).
316. s. lauren̄s . rauel . son, guldsmed, borgare i Åbo.  
1441 <sup>28</sup>/<sub>5</sub> (A. H. IV 4).
317. s. he[n]riic spure, väpnare. (Aftrycket mycket otydligt.)  
1442 <sup>7</sup>/<sub>3</sub> (A. H. III 16).
318. s. h̄inrik . bbfchman, borgmästare i Åbo.  
1443 <sup>25</sup>/<sub>6</sub>, 1445 <sup>29</sup>/<sub>7</sub>, 1447 <sup>29</sup>/<sub>5</sub> (A. H. III 23, 40, 55);  
1448 <sup>1</sup>/<sub>5</sub>, 1449 <sup>3</sup>/<sub>8</sub> (III 65, 82).
319. S. ALBRECT . NYENDORP, borgmästare i Åbo.  
1443 <sup>25</sup>/<sub>6</sub>, 1448 <sup>1</sup>/<sub>5</sub> (A. H. III 23, 65); 1456 <sup>12</sup>/<sub>3</sub>, 1476 <sup>14</sup>/<sub>9</sub> (IV 28, V 39).
320. S. ANDREWES. STÖRKERSON Kaland, borgare i Åbo.  
1443 <sup>9</sup>/<sub>10</sub>, 1445 <sup>29</sup>/<sub>7</sub> (A. H. III 26, 40).
321. S. OLEF . [IO]ENSSON Sylta, borgare i Åbo.  
1448 <sup>9</sup>/<sub>10</sub> (A. H. III 26).
322. sigillbm . michel . starke, jordegare i Uskela.  
1447 <sup>27</sup>/<sub>3</sub> (A. H. III 54).
323. s. ionis . pederson, »skräddare, som kallas Friis», borgare i Åbo.  
1448 <sup>10</sup>/<sub>8</sub> (A. H. III 68). Se ock nr 337.
324. Henrik Skalenberg, borgare i Åbo.  
1448 <sup>2</sup>/<sub>11</sub> (A. H. III 72). Se ock nr 312.
325. s. niclis . olab . axfon, väpnare(?), borgare i Åbo.  
1448 <sup>2</sup>/<sub>11</sub> (A. H. III 72).
326. s. frederich . frese . cibif a(bœnsis), borgare i Åbo.  
1448 <sup>2</sup>/<sub>11</sub> (A. H. III 72).
327. s: ion[is] .... (Ryting), borgare i Åbo.  
1450 <sup>30</sup>/<sub>5</sub> (A. H. III 85).
328. s. stuel . ionf. son, borgare i Åbo.  
1450 <sup>30</sup>/<sub>5</sub> (A. H. III 85).
329. s. erneſt . olaffson (»skipar Eruast»), borgare i Åbo.  
1450 <sup>30</sup>/<sub>5</sub> (A. H. III 85).
330. s. h̄inrik . vinken . berth, rådman i Åbo.  
1450 <sup>8</sup>/<sub>9</sub>, 1452 <sup>17</sup>/<sub>3</sub>, 1465 <sup>7</sup>/<sub>8</sub> (A. H. IV 6, 14, V 15).
331. s. ionis . ionif. son, landsfogde i Norrfinne.  
1454 <sup>10</sup>/<sub>6</sub>, 1454 <sup>15</sup>/<sub>6</sub> (A. H. IV 21, 23, 24).
332. andris . kariste, borgare i Åbo.  
1454 <sup>18</sup>/<sub>6</sub> (A. H. IV 25).
333. s. anders . iacopsun, väpnare.  
1456 <sup>1</sup>/<sub>3</sub>, 1460 <sup>22</sup>/<sub>5</sub> (A. H. IV 27, 45; det senare penn-teckn. i Brocmans dipl.); 1488 <sup>13</sup>/<sub>2</sub> (V 73).

334. s. swen . iacopson (härefter är ett anders öfverstruket) i Nådendal.  
1456 <sup>1</sup>/<sub>3</sub> (A. H. IV 27).
335. s. .... ionis . son. Sigillet begagnadt af Jakob Svart, borgare i Åbo.  
1456 <sup>12</sup>/<sub>3</sub> (A. H. IV 28).
336. s. laurens . iacopson, borgare i Åbo.  
1456 <sup>12</sup>/<sub>3</sub> (A. H. IV 28).
337. s. ioens . frise, borgare i Åbo.  
1456 <sup>12</sup>/<sub>3</sub> (A. H. IV 28). Se ock nr 323.
338. s. raguald . eriips(!) . son (Suurpää), borgare i Åbo.  
1456 <sup>12</sup>/<sub>3</sub>, 1465 <sup>7</sup>/<sub>8</sub> (A. H. IV 28, V 15).
339. s [x]obolt . [s]to[r]hovet (Suurpää), borgare i Åbo.  
1456 <sup>19</sup>/<sub>11</sub> (A. H. IV 30).
340. s. hannus . henricson, jordegare i S:t Karins socken.  
1456 <sup>19</sup>/<sub>11</sub> (A. H. IV 30).
341. s. olaf . vitekeson, borgare i Åbo.  
1456 <sup>19</sup>/<sub>11</sub> (A. H. IV 30).
342. s. magnus . nitlis . son, i Nådendal.  
1457 <sup>8</sup>/<sub>4</sub>, 1460 <sup>25</sup>/<sub>11</sub>, 1464 <sup>26</sup>/<sub>2</sub> (A. H. IV 33, 46, V 10).
343. s. pedher . niles . son, borgmästare i Nådendal.  
1464 <sup>26</sup>/<sub>2</sub>, 1466 <sup>30</sup>/<sub>1</sub> (A. H. V 10, III 70); 1472 <sup>17</sup>/<sub>9</sub>, 1482 <sup>14</sup>/<sub>4</sub> (A. H. V 37, 53). Se ock nr 358.
344. olof . rebbe, borgare i Åbo.  
1465 <sup>7</sup>/<sub>8</sub> (A. H. V 15).
345. [h]ans . schenen . berdy, borgare i Åbo.  
1465 <sup>7</sup>/<sub>8</sub> (A. H. V 15).
346. .... kason; sigillet begagnadt af borgmästaren i Nådendal Henning Djäken, men ovisst om det är hans eget.  
1466 <sup>30</sup>/<sub>1</sub> (A. H. III 90).
347. s paual . skitia, väpnare.  
1467 <sup>14</sup>/<sub>8</sub>, 1471 <sup>10</sup>/<sub>3</sub> (A. H. V 24, 30).
348. s. hannes . vanderasken, rådman i Åbo.  
1472 <sup>26</sup>/<sub>2</sub> (A. H. V 33).
349. s. iones . iones . son, rådman i Åbo.  
1472 <sup>27</sup>/<sub>6</sub> (A. H. V 36).
350. Detta sigill, med otydlig omskrift, begagnades af Björn verkmästare i Nådendal.  
1472 <sup>17</sup>/<sub>9</sub> (A. H. V 37).
351. Sigillet, som har otydlig omskrift, begagnades af Matts Mattsson, rådman i Nådendal.  
1472 <sup>17</sup>/<sub>9</sub>, 1482 <sup>14</sup>/<sub>4</sub> (A. H. V 37, 53).
352. s magnus . nelssoen, i Åbo.  
1476 <sup>14</sup>/<sub>9</sub> (A. H. V 39).
353. [ol]eff (?) . iuanf(?) . son (Djäken), i Kimito.  
1482 <sup>16</sup>/<sub>3</sub> (A. H. V 52).
354. s [mag]ni . nel . ss . frese, borgmästare i Nådendal.  
1487 <sup>3</sup>/<sub>2</sub> (A. H. V 68).
355. Sigillet tillhör Olof Martinsson uti Viala i Reso.  
1487 <sup>3</sup>/<sub>2</sub> (A. H. V 68).

356. Sigillet, med initialerna I O, begagnades af **Jöns Laurensson**, borgmästare i Nådendal.  
*1487 3/2, 1490 20/7, 1491 9/7* (A. H. V 68, 87, 97);  
*1492 1/4, 30/6* (V 99, 100); *1495 28/6, 1505, 1505 26/11* (V 105, 122, 124).
357. Sigillet fördes af rådmannen i Åbo **Michel Lappelain**.  
*1498 26/9* (G. M. nr 55).
358. **s. peder [ni]lso[n]**, borgmästare i Nådendal.  
*1504 7/11, 1512 12/6* (A. H. V 120, 131; på hvar dera stället användt af väpnaren Jeppe Pedersson). Se ock nr 343.
359. Sigillet tillhör en **Hans van Eken**.  
*1509 26/3* (pappersbr. G. M. 227).
360. Sigillet begagnades af en **Olof Gregerson**, fogde på Tavastehus.  
*1510 12/6* (pappersbr. G. M. 252).
361. Sigillet, med initialerna L H, fördes af en **Lars Skrifvare**, landsfogde i Satakunta.  
*1513 18/9* (pappersbr. G. M. 335).
362. Sigillet tillhör en **Gregorius Stut**, fogde på Kustö slott.  
*1519 29/9* (pappersbr. G. M. 392).
363. Sigillet, med initialerna T G, begagnades af **Tille Gisle**, höfvidsman på Raseborg.  
(Från ett pappersbref af 1521 i R. S. A.).
364. Sigillet nyttjades af **Anders Persson**, kyrko-präst i Pyttis.  
(Från ett pappersbref af 1530 i R. S. A.).

### TILLÄGG OCH RÄTTELSER:

Vid nr: 18 tillägges bland citaten: *1418 13/6, 1442 6/3, 1445 30/6* (S. R. A.).  
» » 28 » » *1511 1/5, 1516 17/5, 1519 18/8* (pappersbr. G. M. 278, 362, 390).  
» » 31 » » » *1445 30/6* (S. R. A.).  
» » 58 » » » *1437 7/4* (U. U. B.).  
» » 156 och 160 infogas främst uti citat-parentesen: A. H.

Efter nr 28 anmärkes att biskop Arvid Kurck å brefvet af *1521 21/9*  
(pappersbr. G. M. 399) tryckt ett sekret af vidstående  
utseende:



Vid nr: 20 utgår citatet *1466 14/10* (A. H. V 19).

» » 53 ändras ordet **gradī** till **gradī**.  
» » 71 » » ängel till gestalt.

## HERALDISKT REGISTER.

**A** mellan fyra liljor, n:r 291, 292, 293.

Andreaskors, se kors.

Ankare och kalk, 47.

Arm, 18, 42(?), 61, 69, 116, 121, 142, 149, 152, 167(?), 194, 241, 275.

» hållande en dart, 284.

» » en lilja, 220, 267.

» » en nyckel(?), fusthammare(?), 73.

» » ett törnekransadt kors, 19, 33, 76.

Armar, två uppräckta, (eller bakben af en padda), 139.

Armborst, 144.

**B**alk (snedbjälke från höger) belagd med tre tänder eller käglor, 92.

» belagd med tre sparrar, 153.

Biskop i skrud, stående, 6, 7, 15, 16, 17.

» » sittande, 8, 10, 12, 14. Se ock S:t Henrik.

Bjälke, 45, 105, 125, 189.

» schackrutad, uppänderande en ros, 200.

» med underkant delande skölden i lika delar, hvaraf den nedra rakrutad, 126.

Bjälkar, två, 17, 157, 245.

» » till höger och störtad sparre till vänster i klufven sköld, 282.

» belagda med bysantiner, 111, 228, 239, 254, 279:a.

Blad, ett, 135, 283.

» klöfverformade, 38, 90, 97, 183.

» tre, med korslagda stjälkar, 39.

Bock, hvilande, 98.

» i språng, 20, 34, 147, 236, 244.

» växande, 172, 191, 222.

Bockhufvud, 175.

Buffelhorn, två, 205, 260.

**E**ldstål, 298.

**F**argalt, 247.

» -hufvud, 100:a, 264, 268, 271.

Finne, Lasse Laurensson, 125.

Fisk, 146, 235.

» med kalk och nyckel, 72.

Fotangel under en lilja, 255.

Fågel, 53, 65, 101, 128, 133.

» under en stjärna, 24, 26.

Fågelfötter, 208.

Fågelhufvud(?), 218.

Färlor, korslagda, 119.

**G**aflar, trappskurna, 41, 102, 112, 160, 166, 178, 185, 188, 213.

Ginbalk (snedbjälke från vänster), 107, 107:a, 120.

» belagd med tre omstörtade halfmånar, 93.

Gren med skaftade löf eller ålon, 94, 114, 151, 223, 256.

**H**alfmåne, liggande, 232, 262.

» med stjärnor, se stjärnor.

Halster, 63.

Hand, välsignande, 52.

Helgon, 9, 43, 48, 83, 87, 88. Se ock S:t Andreas, S:t Dominicus m. fl.

Hjul, se kuggjhul.

Hjälmar, tre, 249.

Hjärtan, tre, 161.

Horn, ett, 99, 124, 226, 277, 277:a.

» med gehäng, se jägarhorn.

» (?), två korslagda, 250.

Hundhufvud, 225.

**J**ägarhorn, 70, 158, 211, 217.

**K**alk, 74, 77.

» och ankare, 47.

» mellan nyckel och fisk, 72.

- Kalk mellan två liljor, 55.  
 Kil, se spets.  
 Klöfverblads skura, 38, 90, 97, 183.  
 Knuten näfve, 186(?), 202.  
 Knäböjande gestalt med örnhusvud, 71, 118, 132, 154, 156, 169, 171, 198, 210(?).  
 Kors, Andreas-, (korslagda horn?), 250.  
 » Andreas-, med sexuddig stjärna i hvar vinkel, 284:a.  
 » Andreas-, med armarna omfattande särskilda föremål, af hvilka nederst en sköld med en arm, 61.  
 » Andreas-, i skärningspunkten belagd med ett hjärta, 59.  
 » likarmadt, å midten belagd med en oblat, 80 (i texten), 81, 82.  
 » likarmadt, kvadrerande skölden, 265.  
 » likarmadt, kvadrerande en cirkel, och ett x i hvarje fält, 297.  
 » likarmadt öfver en stjärna, 21, 22, 35, 36, 58, 78, 150, 162, 192.  
 » likarmadt, öfver en stjärna och med sidosatt, nedåtvändt yxhufvud, 212.  
 Korsstafvar, korslagda, med en lilja i hvardera sidovinkeln, 199.  
 Kristus med korsstaf framför en tillbedjande kvinna, 85.  
 » på korset mellan en halfmåne och en stjärna, 289.  
 Krona, hvarur uppväxa två strutsfädrar sammanhållna af en mindre krona(?), 279.  
 Kugghjul omslutande en sköld, 177.  
 » omslutande en af dess diametrar klufven och delad kvadrat, 104.  
 Kvist, taggig, 274.  
 Kvistar, korslagda, 51, 231.
- L**am med fana, 68.  
 Lejon öfver tre ginbalkar, 1, 2, 3, 4, 5.  
 Lejonansikte(?), 229.  
 Lilja, 170(?), 221.  
 » öfver en fotangel, 255.  
 » hälften af en klufven, samt en uppåtvänd vinge, 280, 284:b  
 » öfre hälften af en, 281.  
 Liljor, två, på hvar sin sida om en kalk, 55.  
 » tre, 252, 263, 266, 269.  
 » fyra, omgivande ett A, 291, 292, 293.
- M**aria med barnet, 32, 40, 44, 79, 80, 86, 286.  
 » » omgivven af änglar, 13.
- Maria, med barnet, sidosatt med S:t Henriks bröstbild, 11.  
 » med barnet; nedtill S:ta Birgitta, 79, 80.  
 Munk, växande, 195.  
 Människohufvud, ett, 23, 46, 54, 88:a.  
 Människohufvuden(?), tre, 88:a.
- Nyckel öfver en kalk och en fisk, 72.
- Ormhalsar, två, 106, 107:b, 117.  
 Oxe(?), omstörtad, 216.
- Pelikan, uppåbärande ett Andreaskors, 53.  
 Pilar, två korslagda, med en kula i hvardera sidovinkeln, 273.
- Ram af ett vilstdjur, 141, 173(?).  
 Renhorn, 122, 163(?), 197, 219, 238, 246, 274(?).  
 Renhusvud, 203, 261, 261:a.  
 Riddare till häst, 1, 2, 4.  
 Ringar, två bjälkvärs ställda öfver ett I mellan två kular, 270.  
 Roffägelfot(?), 173.  
 » på en liggande halfmåne, 285.  
 Rutor, sneda, under ginstam, 159, 227.  
 » trappskurna, 89.  
 » se ock tärningar.
- Sabel, 129.  
 Simfågel, 128.  
 Sjöblad, två, omfattande en liggande kafle, 257.  
 Sköld, klufven fyra gånger, 174.  
 » styckad tre gånger och med en slinga på 1:sta och 3:dje banden, 143.  
 Snedbjälke, se balk och ginbalk.  
 Snigel(?), 42.  
 Sparre öfver liggande pil, 230, 248.  
 » med översatt stjärna, 91.  
 Sparrar, två, den öfre uppåbärande två fåglar, 206, 276.  
 » två störtade, 91.  
 Spets, rak, uppåtvänd, 29.  
 » snedt nedgående från vänster, 196.  
 Spetsar, två störtade, 136.  
 » tre uppåtvända, 190.  
 S:t Andreas med korset, 56, 57.  
 S:t Dominicus, 83, 84.  
 S:t Henrik, 16, 18, 19, 20, 21, 22, 23 och Maria med barnet 11, 30, 31.  
 S:t Knut, krönt, på en tron, 299.  
 S:t Laurentius med halster, 37.

- S:t Matheus, apostel, med bila, 67.  
 » evangelist, med språkband, 49.
- S:t Michael med drake, 64.
- S:t Olof, krönt, på en tron, 287, 288, 290.
- S:ta Birgitta och Maria med barnet, 79, 80.
- Stenbock, se bock.
- Stjärna, 108, 259.  
 » med öfversta spetsen utlöpande i ett kors, 240.  
 » mellan två vägräta strängar, 164.  
 » omsluten af en halfmåne, 182, 251, 267:a.  
 » öfver en liggande halfmåne, 234.  
 » öfver en sparre, 278.
- Stjärnor, tre, och en halfmåne, 224, 242, 243.  
 » omkring ett svärd, se svärd.
- Strängar, 204.  
 » mellan hvilka en stjärna, 164.
- Ström, 95, 103, 168.
- Strömmar, två, 155, 272.
- Svanhals, 115, 179.
- Svärd, 96.  
 » mellan tre stjärnor, 27, 28, 73, 123, 127, 187, 207 samt tillägget.
- Svinhufvud, 100:a, 264, 268, 271.
- Tornerhjälm med buffelhorn omfattande en stjärna, 140.
- Trana, 133.
- Trappskurna gaflar, se gaflar.  
 » rutor, 89.
- Träd, 145.
- Tärningar (raka rutor) under ginstam, 253.
- Uggla, 180.
- Ulf, 130, 148, 184.  
 » växande, 258.
- Ulfhufvud(?), 264.
- W**, i fritt fält, 294.  
 » under tre bjälkväst ställda kronor, 295.
- Varg, se ulf.
- Vase, 60, 100.
- Vg under en krona, 296.
- Vildman, växande, 237.
- Vinge, upprätt, jämte hälften af en klufven lilja, 280, 284:b.
- Växt med tregrenad rot och stjälk (en heraldisk lilja?), 170.  
 » med grenad rot och stjälk, den senare upp-  
 bärande ollon eller lindlöf, 134, 165, 176,  
 193, 214, 215, 233.
- Ällon, tre, divergerande från gemensamt fäste, 113, 137.
- Änglahufvud, 66.
- Örn, 101.  
 » med språkband, 65.

## NAMNREGISTER.

- Åbjörnsson, se Erik.  
Abraham Persson, nr 191.  
Abrahamsson, se Jakob.  
Albrekt (Albert) Nyendorp, 319.  
Alf Olofsson? 314.  
Anders Jakobsson, 333.  
» Jönsson, 183.  
» Karis, 332.  
» Persson, 364.  
» Störkersson Kaland, 320.  
» Årlandsson, 57.  
Andersdotter, se Birgitta.  
Andersson, se Greger, Hans, Jakob, Johan, Matts,  
Olof, Sigfrid, Stigulf och Årland.  
Anna Hansdotter (Tott), 265.  
» Jönsdotter, 197.  
» Torkilsdotter, 179.  
Arnika, kyrkoherde, 50.  
Arsen, Hans van der, 159.  
Arvid Eriksson, 248.  
» Jakobsson, 41.  
» Klasson (Djäken), 198.  
» Kurck, 27, 28, 75 och tillägget.  
» Olofsson, 251.  
» Ragvaldsson, 103.  
Asken, Hans van der, 348.  
Assersson, se Vitike.
- Balk, Olof, 245.  
Bengt, biskop, 14.  
» Birgersson, 1, 2.  
» Hamar, 174.  
» Jönsson, 229.  
» Krok, 163.  
» Lydiksson (Djäken), 132, 154, 171.  
» Michelsson, 124.  
» Mårtensson, 180.  
» Nilsson, 259.
- Dansson, se Johan.  
Didrik Hansson, 252, 263, 269.  
Djäken, Arvid Klasson, 198.  
» Bengt Lydiksson, 132, 154, 171.  
» Björn Pedersson, 141.  
» Henning, 346.  
» Henrik Klasson, 156, 169.  
» Jakob Abrahamsson, 94.  
» Jöns, 204.  
» Klas Lydiksson, 118.
- Bengt, Olofsson, 246.  
» Pogvisch, 130.  
Bengtsson, se Hans, Niklis och Peder.  
Bero, se Björn.  
Bertilsson, se Lars.  
Bertold, 88:a.  
Bidz, Henrik, 147, 244.  
» Knut, 236.  
» Konrad, 20, 34.  
Birgersson, se Bengt.  
Birgitta Andersdotter, 80 (i texten).  
» Magnusdotter, 161.  
Björn (Bero) I, biskop, 6.  
» II, biskop, 16, 17.  
» Pedersson Djäken, 141.  
» Ragvaldsson, 192.  
» verkmästare, 350.  
Björnsson, se Erengisle, Lars och Torsten.  
Bock, Olof, 175.  
Borgå, 298.  
Bosman, se Buskman.  
Botvidsson, se Erik.  
Brodersson, se Olof.  
Buskman (Bosman), Henrik, 318.  
Cecilia Filpusdotter, 143.  
Creutz, Matts Larsson, 284:a.

Djäken, Magnus Tostesson 122.

» Mårten, 146.

» Niklis Årländsson(?), 140.

» Olof(?) Ivansson(?) 353.

» Peder Bengtsson, 71.

Donhof Kalle, 200.

Dotzen, Ernst van, 92.

Dyker, Hartvik, 128.

Egentliga Finland, 286.

Eken, Hans van, 359.

Erengisle Björnsson, 173.

Erik Abjörnsson, 230.

» Botvidsson, 241.

» Fleming, 279:a.

» Nilsson, 279.

» Persson, 281.

» Puranpoika, 96.

» Ragvaldsson, 247.

Eriksson, se Arvid och Ragvald.

Ernst van Dotzen, 92.

Ervast Olofsson (»skeppar Eruast»), 329.

Filpus Ivarsson, 190.

» Jönsson, 158.

Filpusdotter, se Cecilia.

Filpusson, se Johan och Matts.

Fincke, Hans Bengtsson, 206.

» Gödik Nilsson, 276.

Finkenberg, Henrik, 330.

Finland, Egentliga, 286.

Finvid Jönsson, 157.

» Laurennson, 306.

Finvidsson, se Peder.

Fleming, Erik, 279:a.

» Joakim, 228.

» Johan, 239.

» Klas, 111.

» Peder, 254.

Flög, Hartvik, 104.

Franciskanerordens provincialminister, 85.

Fredag, Gerlag, 313.

Fredrik Frese, 326.

Frese, Fredrik, 326.

» Jakob, 155.

» (Fris), Jöns, 323, 337.

» Magnus Niklisson, 354.

Frille, Håkan, 134.

» Håkansson, 176.

» Kristiern, 193, 214.

Frille, Mårten Tuvesson, 233.

» Olof Tuvesson, 215.

» Tuve Niklisson, 165.

Fris, se Frese.

Föglö, en kyrkoherde i, 77.

**Garp**, Greger Andersson, 160, 166.

» Hartvik Japsson, 178, 185, 188, 213.

» Jöns Andersson, 102, 112.

Gereka Kortsson, 53.

Gerhard Skytte, 90.

Gerlag Fredag, 313.

Gisle Storbjörnsson, 144.

» Tille, 363.

Gorieshagen, Henrik, 145.

Grabbe, Nils, 284.

Greger Andersson (Garp), 160, 166.

» Stut, 362.

Gregersson, se Olof.

Gudmund Larsson, 278.

Gustaf Slatte, 234.

Göbla Göblason Svinhufvud, 100:a.

Göblason, se Göbla.

Gödik Nilsson (Fincke), 276.

**Haldensson**, se Johan.

Hamar, Bengt, 174.

Hamburg, Hans, 139.

Hampmos, Janeke, 120.

Hans Andersson, 186.

» van der Arssen, 159.

» » Asken 348.

» Bengtsson (Fincke), 206.

» van Eken, 359.

» Hamborg, 139.

» Henriksson, 340.

» Hovler, 51.

» Lindener, 199.

» Pedersson, 208.

» Sköneberg, 345.

» se ock Johan (Jöns).

Hansdotter, se Anna.

Hansson, se Didrik och Magnus ävensom Jönsson.

Hartvik Dyker, 128.

» Flög, 104.

» Japsson (Garp), 178, 185, 188, 213.

Hartviksdotter, se Margreta.

Hartviksson, se Kort.

Hasavarp, Johan Niklisson, 98.

Hemming, biskop, 15.

- Hennekesson, se Olof.  
 Henning Djäken, 346.  
 Henrik Bidz d. ä., 147.  
   »     d. y., 244.  
   » Buskman (Bosman), 318.  
   » Finkenberg, 330.  
   » Gorieshagen, 145.  
   » Klasson (Djäken), 156, 169.  
   » Skalenberg, 312, 324.  
   » Späre, 317.  
   » Stensson, 261, 261:a.  
   » Svärd, 123.  
   » Tavast, 194.  
   » Venne, 39, 39:a.  
 Henriksson, se Hans, Klas, Sten och Thomas.  
 Herman Jakobsson, 52.  
   » Vorste, 184.  
 Hermansson, se Pával.  
 Hinzekasson, se Johan.  
 Horn, Klas Henriksson, 226.  
   » Krister Klasson, 277, 277:a.  
 Hovler, Hans, 51.  
 Hund, Håkan Jönsson, 56, 59, 62(?).  
 Håkan Frille, 134.  
   » Jönsson Hund, 56, 59.  
   »     » (Hund?), 62.  
   » Knutsson, 117.  
   » Magnusson, 280.  
   » Skytte, 167.  
 Håkansson, Frille, 176.  
   »     se Sone.
- I**lle, Jakob Persson, 220.  
 Ingemund Jönsson, 100.  
 Ingemundsson, se Lars.  
 Ingesson, se Niklis och Rötger.  
 Ingonen, Jöns, 115.  
 Ivansson(?), se Olof.  
 Ivarsson, se Filpus.
- J**akob (Jeppe) Abrahamsson Djäken, 94.  
   » Andersson, 202.  
   » Frese, 155.  
   » Jönsson, 131, 138, 310.  
   » Niklisson, 95.  
   » Pedersson, 205, 358.  
   »     » (Ille), 220.  
   » S, kyrkoherde, 43.  
   » Svart, 335.  
   » Valdemarsson, 255.
- Jakobsson (Japsson), se Anders, Arvid, Hartvik, Herman, Johan, Lars, Magnus, Olof, Sten, Sven och Åke.  
 Janeke Hampmos, 120.  
 Japsson, se Jakobsson.  
 Jeppe, se Jakob.  
 Joakim Fleming, 228.  
 Johan (Jon, Jusse, Jöns) I, biskop, 8, 9.  
   » kyrkoherde, 54:a.  
   » Andersson (Garp), 102, 112.  
   » Dansson, 142.  
   » Djäken, 204.  
   » Filpusson, 211.  
   » Fleming, 239.  
   » Frise, 323, 337.  
   » Haldensson, 107.  
   » Hinzekasson, 93.  
   » Ingonen, 115.  
   » Jakobsson, 46.  
   » Jönsson, 331, 349.  
   » Kyle, 250.  
   » Laurennson, 272, 356.  
   » Magnusson, 54.  
   » Markusson, 113.  
   » Niklisson Hasavarp, 98.  
   » Olofsson, 63, 68, 209.  
   »     » (Stenbock), 172, 222.  
   » Pedersson, 47, 107:a, 235.  
   »     » (Fris), 323, 337.  
   » Ryting, 327.  
   » Tavast, 69.  
   »     se ock Hans.  
 Johansson (Jonsson), se Jönsson.  
 Josef Pedersson, 264, 268, 271.  
 Jusse, se Johan.  
 Järl Jönsson, 231.  
 Järansson, se Ärland.  
 Jöns, se Johan.  
 Iönsdotter, se Anna.  
 Jönsson (Jonsson, Johansson), se Anders, Bengt, Filpus, Finvid, Håkan, Ingemund, Jakob, Johan, Järl, Knut, Lars, Magnus, Mårten, Niklis, Olof, Stigulf, Ulf. Se och n:r 335.
- K**aland, Anders Störkersson, 320.  
 Kalle, Donhof, 200.  
 Karis, Anders, 332.  
 Karl Mattsson, 195.  
   » Odygd, 70.  
 Karpalain, Peder Pávalsson, 162.

- Karpalain, Tord, 201.  
 Karvala, Niklis, 135.  
 Kettil, biskop, 7.  
   » Olofsson, 97.  
   » Påvalsson, 270.  
 Kirves, Olof, 212.  
 Klas Fleming, 111.  
   » Henriksson (Horn), 226.  
   » Kurck, 207.  
   » Lydiksson (Djäken), 118.  
 Klasson, se Arvid, Henrik och Krister.  
 Knut Bidz, 236.  
   » Eriksson (Kurck), 257.  
   » Jönsson, 307.  
   » Olofsson, 196.  
   » Thomasson, 274.  
 Knutsgillet på Åland, 299.  
 Knutsson, se Håkan.  
 Konrad Bidz, 20, 34.  
 Kort Hartviksson, 223.  
 Kortsson, se Gereka.  
 Kortuma, Margreta Vibrudsdotter, 170.  
   » Vibrud, 108.  
 Krister (Kristiern) Frille, 193, 214.  
   » Klasson (Horn), 277.  
   » Pedersson, 258.  
 Kristina Pedersdotter, 105.  
 Krok, Bengt, 163.  
 Kurck, Arvid, 27, 28, 75 och tillägget.  
   » Klas, 207.  
   » Niklis, 133.  
 Kusto, Olof, 65.  
 Kyle, Johan, 250.  
 Kyren, Lyder van, 89.  
 Körning, Simon, 153.  
  
 Laitinen, Nisse Jönsson, 311.  
 Lappelain, Michel, 357.  
 Lars (Lasse, Laurens) Bertilsson, 164.  
   » Björnsson, 58.  
   » Ingemundsson, 60.  
   » Jakobsson, 336.  
   » Jönsson, 227.  
   » Larsson Finne, 125.  
   »   » Skytte, 64.  
   » Michelsson Suurpää, 23, 37.  
   » Rad, 303.  
   » Ragvaldsson, 316.  
   » Rogge, 309.  
   » Skrifvare, 361.  
  
 Lars (Lasse, Laurens) Vadmal, 304.  
 Larsson (Laurensson), se Finvid, Gudmund, Johan,  
   Lars, Magnus, Matts och Peder.  
 Lille, Peder, 237.  
 Linden, Peder van, 305.  
 Lindener, Hans, 199.  
 Lyder van Kyren, 89.  
 Lydiksson, se Bengt och Klas.  
  
**Magnus I, biskop, 10, 11.**  
   » Hansson, 219.  
   » Japsson, 136.  
   » Jönsson, 273.  
   » Laurensson, 73.  
   » Niklisson, 342, 352.  
   »   » Frese, 354.  
   »   » (Stjernkors), 21, 22, 35, 36.  
   » Olofsson, 48.  
   »   » Tavast, 18.  
   » Tostesson Djäken, 122.  
   » Valdemarsson, 66.  
 Magnusdotter, se Birgitta.  
 Magnusson, se Håkan, Johan, Olof, Valdemar och  
   Åke.  
 Margreta Hartviksdotter, 177.  
   » Vibrudsdotter Kortuma, 170.  
 Markusson, se Johan.  
 Matts Andersson, 238.  
   » Filpusson, 253.  
   » Larsson, 67.  
   »   » (Creutz), 284:a.  
   » Mattsson, 351.  
   » Mårtensson, 151.  
   » Niklisson, 76.  
   » Olofsson, 49.  
   » Skalenberg, 315.  
 Mattsson, se Karl, Matts, Olof och Rolof.  
 Michel Lappelain, 357.  
   » Starke, 322.  
 Michelsson, se Bengt och Lars.  
 Mulle, Niklis, 40.  
 Mårten Djäken, 146.  
   » Jönsson, 225.  
   » Skytte, 29.  
   » Tuvesson (Frille?), 233.  
 Mårtensson, se Bengt, Matts och Olof.  
  
**Niklis (Nils, Nisse), Bengtston 302.**  
   » Grabbe, 284.  
   » Ingesson, 107:b.

- Niklis Jönsson Laitinen, 311.  
 » Karvala, 135.  
 » Kurck, 133.  
 » Mulle, 40.  
 » Olofsson, 325.  
 » Tavast, 116, 121, 152.  
 » (Stjernkors), 150.  
 » Pedersson, 217.  
 » Röfware, 109.  
 » Skytte, 283.  
 » Årlandsson, 262.  
 » Djäken, 140.
- Niklisson (Nilsson), se Bengt, Erik, Gödik, Jakob, Johan, Magnus, Matts, Olof, Peder, Tuve och Ärland.
- Nyendorp, Albrekt (Albert), 319.
- Nyland, 288.
- Nådendals klostres brödrakonvent, 81, 82.  
 » » systrakonvent, 79, 80.  
 » stad, 296.
- O**dygd, Karl, 70.
- Olof Andersson, 61, 114.  
 » Balk, 245.  
 » Bock, 175.  
 » Brodersson, 181.  
 » Gregersson, 360.  
 » Hennekasson Pogvisch, 148  
 » Ivansson(?) Djäken, 353.  
 » Jakobsson, 218.  
 » Jönsson, 189, 256.  
 » Sylta, 321.  
 » Kirves, 212.  
 » Kusto, 65.  
 » Magnusson, 19, 33.  
 » Mattsson, 99.  
 » Mårtensson, 355.  
 » Niklisson, 119.  
 » Olofsson(?), 266.  
 » Rebbe, 344.  
 » Svärd, 127.  
 » Tuvesson (Frille?), 215.  
 » Vitekesson, 341.
- Olofsson, se Alf, Arvid, Bengt, Ervast, Johan, Kettil, Knut, Magnus, Matts, Niklis, Olof, Peder, Rötger, Sigfrid och Thomas.
- P**eder Bengtsson (Djäken), 71.  
 » Finvidsson Ålänning, 300.  
 » Fleming, 254.
- Peder Laurensson, 74.  
 » Lille, 237.  
 » van Linden, 305.  
 » Niklisson, 343, 358.  
 » Olofsson, 137.  
 » Pedersson, 72, 221.  
 » Påvalsson Karpalain, 162.  
 » Svenske, 284:b.  
 » Svärd, 187.  
 » Särkilaks, 78.
- Pedersdotter, se Kristina.
- Pedersson (Persson), se Abraham, Anders, Björn, Erik, Hans, Jakob, Johan, Josef, Krister, Niklis, Peder, Thomas.
- Pogvisch, Bengt, 130.  
 » Olof Hennekesson, 148.
- Puranpoika, se Erik.
- Påval Hermansson, 267:a.  
 » Scheel, 38.  
 » Skytte, 347.  
 » Sveika, 308.
- Påvalsson, se Kettil och Peder.
- R**ad, Laurens, 303.
- Ragvald I, biskop, 12, 13.  
 » Eriksson Storhufvud (Suurpää), 338, 339.  
 » Stigulfsson, 168.
- Ragvaldsson, se Arvid, Björn, Erik och Lars.
- Ram, Torsten Salomonsson, 285.
- Raumo klostres gardian, 88.  
 » stad, 297.
- Rebbe, Olof, 344.
- Rogge, Lars, 309.
- Rolof Mattsson, 282.
- Ryting, Johan, 327.
- Röfware, Niklis, 109.
- Rötger Ingesson, 106.  
 » Olofsson, 249.
- Salomonsson, se Torsten.
- Satakunta, 290.
- Scheel, Påval, 38.
- Sigfrid Andersson, 258:a.  
 » Olofsson, 42.
- Simon Körning, 153.
- Skalenberg, Henrik, 312, 324.  
 » Matts, 315.
- Skytte, Gerhard, 90.  
 » Håkan, 167.  
 » Lars Larsson, 64.

- Skytte, Mårten, 29.  
 » Niklis, 283.  
 » Päval, 347.  
 Sköneberg, Hans, 345.  
 Slatte, Gustaf, 234.  
 Sone Håkansson, 91.  
 » Sonesson (Stålarm), 110, 149.  
 Sonesson, se Sone.  
 Späre, Henrik, 317.  
 Starke, Michel, 322.  
 Sten Henriksson, 203.  
 » Jopsson (Ille), 267.  
 Stenbock, Jöns Olofsson, 172, 222.  
 Stensson, se Henrik.  
 Stigulf Andersson, 45.  
 » Jönsson, 328.  
 Stigulfsson, se Ragnvald.  
 Stjernkors, Magnus Nilsson, 21, 22, 35, 36.  
 » Niklis Olofsson, 150.  
 Storhufvud, se Suurpää.  
 Storbjörnsson, se Gisle.  
 Stut, Gregorius, 362.  
 Stålarm, Sone Sonesson, 110, 149.  
 Störkersson, se Anders.  
 Sune, se Sone.  
 Suurpää (Storhufvud), Lars Michelsson, 23, 37.  
 Svart, Jakob, 335.  
 Sveika Pavel, 308.  
 Sven Jakobsson, 334.  
 Svenske, Peder, 284:b.  
 Svinhufvud, Göbla Göblässon, 100:a.  
 Svärd, Henrik, 123.  
 » Olof, 127.  
 » Peder, 187.  
 Sylta, Olof Jönsson, 321.  
 Särkilaks, Peder, 78.
- T**avast, Henrik, 194.  
 » Johan, 69.  
 » Magnus Olofsson, 18.  
 » Niklis Olofsson, 116, 121, 152.  
 Tavastland, 289.  
 Thomas Henriksson, 55.
- Thomas Olofsson, 224, 242, 243.  
 » Pedersson, 126.  
 Thomasson, se Knut.  
 Tille Gisle, 363.  
 Tord Karpalain, 201.  
 Torkilsdotter, se Anna.  
 Torsten Björnsson, 216.  
 » Salomonsson (Ram), 285.  
 Torstensson (Tostesson), se Magnus.  
 Tott, Anna Hansdotter, 265.  
 Tuve Niklsson (Frille?), 165.  
 Tuvesson, se Mårten och Olof.
- U**lf Joansson, 101.  
 Ulsby stad, 294.
- V**admal, Lars, 304.  
 Valdemar Magnusson, 3, 4, 5.  
 Valdemarsson, se Jakob och Magnus.  
 Venne, Henrik, 39, 39:a.  
 Viborgs dominikanerkloster, 84.  
 » stad, 295.  
 Vibrud Kortuma, 108.  
 Vibrudsdotter, se Margreta.  
 Vitike Assersson, 182.  
 Vitekesson, se Olof.  
 Vorste, Herman, 184.
- Åbo domkapitel, 30, 31, 32.  
 » kanik, 48.  
 » kloster, 83.  
 » klostrets prior, 86, 87.  
 » stad, 291, 292, 293.  
 Åke Japsson, 260.  
 » Magnusson, 301.  
 Åland, 287.  
 » Knutsgillet på, 299.  
 Ålänning, Peder Finvidsson, 300.
- Ärland Andersson, 240, 275.  
 » Järsson, 210.  
 » Nilsson, 232.  
 Ärlandsson, se Anders och Niklis.

# LES SCEAUX FINLANDAIS

DU

## MOYEN AGE

ÉDITÉS EN REPRODUCTION

PAR

LES ARCHIVES D'ÉTAT DE FINLANDE

PAR LES SOINS DE

REINHOLD HAUSEN.

DIRECTEUR DES ARCHIVES.



HELSINGFORS 1900.

## HERTIGAR.



1



2



3



4



5

## BISKOPAR.



6



7



8



9



10



11



12



13



14



15



16



17



18



19



20



21



22



23



24



25



26



27



28



29



30



31



32

## DOMKAPITEL.

DOMPROSTAR OCH ÄRKEDJÄKNAR.



KANIKER OCH LANDTPRÄSTER.





51



52



53



54



55



56



57



58



59



60



61



62



63



64



65



66



67



68



69



70



71



72



73



74



75



76



77



78

## KLOSTER.



79



80



81



82



83



84

## ORDENS- OCH KLOSTERFÖRESTÅNDARE.



85



86



87



88

## RIDDARE, VÄPNARE OCH FRÄLSE KVINNER.



89



90



91



92



93



94



95



96



97



98



99



100



101



102



103



104



105



106



107



108



109



110



111



112



113



114



115



116



117



118



119



120



121



122



123



124



125



126



127



128



129



130



131



132



133



134



135



136



137



138



139



140



141



142



143



144



145



146



147



148



149



150



151



152



153



154



155



156



157



158



159



160



161



162



163



164



165



166



167



168



169



170



171



172



173



174



175



176



177



178



179



180



181



182



183



184



185



186



187



188



189



190



191



192



193



194



195



196



197



198



199



200



201



202



203



204



205



206



207



208



209



210



211



212



213



214



215



216



217



218



219



220



221



222



223



224



225



226



227



228



229



230



231



232



233



234



235



236



237



238



239



240



241



242



243



244



245



246



247



248



249



250



251



252



253



254



255



256



257



258



259



260



261



262



263



264



265



266



267



268



269



270



271



272



273



274



275



276



277



278



279



280



281



282



283



284



285

## LANDSKAP.



286



287



288



289



290

## STÄDER.



291



292



293



294



295



296



297



298

## GILLE.



299

## OFRÄLSE MÄN.



300



301



302



303



304



305



306



307



308



309



310



311



312



313



314



315



316



317



318



319



320



321



322



323



324



325



326



327



328



329



330



331



332



333



334



335



336



337



338



339



340



341



342



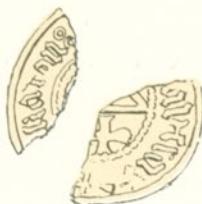
343



344



345



346



347



348



349



350



351



352



353



354



355



356



357



358



359



360



361



362



363



364